

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI
GRUPY KAPITAŁOWEJ
POWSZECHNEGO ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ
SPÓŁKI AKCYJNEJ
W I PÓŁROCZU 2012**

Spis treści

WSTĘP	5
1. Podsumowanie skonsolidowanych wyników finansowych	5
2. Uwarunkowania makroekonomiczne w I połowie 2012 roku	5
2.1. Podstawowe trendy w gospodarce i tempo wzrostu gospodarczego	5
2.2. Rynek kapitałowy	6
2.3. Polityka pieniężna, stopy procentowe, inflacja	6
2.4. Rynek pracy i konsumpcja	6
2.5. Kursy walut	7
2.6. Wpływ czynników makroekonomicznych na sektor ubezpieczeniowy	7
3. Udziały rynkowe PZU, PZU Życie i PTE PZU (dane wg PSR)	7
3.1. Ubezpieczenia majątkowe i pozostałe osobowe	7
3.2. Ubezpieczenia na życie	9
3.3. Ubezpieczenia emerytalne	11
4. Opis organizacji Grupy PZU	12
4.1. Organizacja Grupy PZU	12
4.2. Spółki Grupy PZU	14
4.3. Zmiany organizacji Grupy PZU	17
WYNIKI FINANSOWE GRUPY PZU W I PÓŁROCZU 2012 ROKU	18
5. Komentarz do skonsolidowanych wyników finansowych Grupy PZU	18
5.1. Składki	18
5.2. Odszkodowania	19
5.3. Koszty akwizycji i administracyjne	19
5.4. Pozostałe przychody i pozostałe koszty operacyjne	19
5.5. Wyniki Grupy PZU	19
5.6. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	20
5.7. Wpływ zdarzeń jednorazowych na wyniki operacyjne	21
6. Komentarz do sprawozdawczości według segmentów	22
6.1. Ubezpieczenia korporacyjne – ubezpieczenia majątkowe i osobowe	22
6.2. Ubezpieczenia masowe – ubezpieczenia majątkowe i osobowe	23
6.3. Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane - ubezpieczenia na życie	25
6.4. Ubezpieczenia indywidualne - ubezpieczenia na życie	26
6.5. Inwestycje	27
6.6. Ubezpieczenia emerytalne	29
6.7. Ukraina	30
6.8. Litwa	31
6.9. Kontrakty inwestycyjne	31

7.	Wskazanie czynników ryzyka, które mogą mieć wpływ na wyniki finansowe w II półroczu 2012.	32
7.1.	Działalność ubezpieczeniowa.....	32
7.2.	Działalność inwestycyjna	33
7.3.	Fundusze emerytalne	33
8.	Stanowisko Zarządu dotyczące wcześniej publikowanych prognoz wyników	33
DZIAŁALNOŚĆ GRUPY PZU W I PÓŁROCZU 2012 ROKU.....		34
9.	Działalność, główne kierunki rozwoju i osiągnięcia głównych Spółek Grupy PZU	34
9.1.	Rating.....	34
9.2.	Realizacja strategii i przedsięwzięcia rozwojowe.....	34
9.3.	Główne działania marketingowe w I połowie 2012 roku.....	36
9.4.	Działalność PZU w I połowie 2012 roku.....	37
9.5.	Działalność PZU Życie w I połowie 2012 roku	39
9.6.	Działalność PTE PZU w I połowie 2012 roku	41
10.	Planowane główne kierunki rozwoju	42
11.	Zarządzanie ryzykiem	43
11.1.	Wrażliwość na ryzyko	43
11.2.	Testy stresu	44
12.	Wybrane pozostałe spółki Grupy PZU – kierunki rozwoju i wyniki działalności	44
12.1.	PZU Lietuva.....	44
12.2.	PZU Ukraine	45
12.3.	TFI PZU	45
12.4.	PZU AM	45
12.5.	PZU Pomoc SA.....	46
12.6.	PZU CO.....	46
DODATKOWE INFORMACJE		47
13.	Informacje dotyczące akcjonariuszy PZU.....	47
13.1.	Wykaz akcjonariuszy PZU posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu	47
13.2.	Wskazanie zmian w strukturze własności znacznych pakietów akcji emitenta.....	47
14.	Akcje lub uprawnienia do nich posiadane przez osoby zarządzające i nadzorujące PZU na dzień przekazania raportu półrocznego	47
15.	Pozostałe informacje	49
15.1.	Zmiany składu organów zarządzających i nadzorujących PZU.....	49
15.2.	Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych	50
15.3.	Cena akcji PZU	50
15.4.	Dywidenda	52
15.5.	Działalność zaniechana.....	53
15.6.	Istotne zdarzenia po dacie bilansu.....	54

15.7.	Udzielone gwarancje i poręczenia kredytu lub pożyczki, wraz z udzielonymi jednostkom powiązanym Emitenta	54
15.8.	Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji.....	54
15.9.	Transakcje z podmiotami powiązanymi	59
15.10.	Sezonowość lub cykliczność działalności.....	59
15.11.	Połączenia spółek handlowych	59
15.12.	Wypowiedzenie Zakładowych Układów Zbiorowych Pracy i zmiana umów o pracę.....	59
15.13.	Restrukturyzacja zatrudnienia w PZU i PZU Życie	60
15.14.	Wybór biegłego rewidenta	61
15.15.	Zmiany statutu PZU	61
OŚWIADCZENIA ZARZĄDU PZU.....		63
16.	Prawdziwość i rzetelność prezentowanych sprawozdań.....	63
17.	Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.....	63

WSTĘP

1. Podsumowanie skonsolidowanych wyników finansowych

Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółki Akcyjna („Grupa PZU”) według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) w I półroczu 2012 roku w porównaniu do I półrocza roku ubiegłego były kształtowane przede wszystkim przez:

- wzrost przypisu składki ubezpieczeń majątkowych oraz na życie (łącznie ok. +7,5%);
- poprawę rentowności w ubezpieczeniach komunikacyjnych oraz pozostałych ubezpieczeń majątkowych z wyłączeniem gwarancji kontraktowych (efekt pogarszającej się kondycji przedsiębiorstw z branży budowlanej);
- wyższy poziom kosztów administracyjnych w wyniku prowadzonej działalności projektowej mającej na celu optymalizację procesów usługowych oraz budowanie pozytywnego wizerunku Grupy PZU (+8,5%);
- wzrost dochodów z działalności inwestycyjnej wynikający w szczególności z wyższej wyceny instrumentów dłużnych oraz wprowadzenia nowej strategii inwestycyjnej, której efektem było zwiększenie rentowności przy jednoczesnym obniżeniu zmienności wyników z działalności lokacyjnej (+41,2%);
- jednorazowe podwyższenie wyniku netto w 2011 roku ze względu na objęcie konsolidacją Grupy Armatura w kwocie 118.916 tys. zł.

Powyższe czynniki wpłynęły na wzrost wyniku finansowego Grupy PZU w I półroczu 2012 roku w porównaniu do I półrocza 2011 roku o 10,6% do poziomu 1.716.449 tys. zł. Jednocześnie, wskaźnik ROE¹ za okres I półrocza 2012 roku wyniósł 26,8% i wzrósł o 2,0 p.p. w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku.

2. Uwarunkowania makroekonomiczne w I połowie 2012 roku

2.1. Podstawowe trendy w gospodarce i tempo wzrostu gospodarczego

W I kwartale 2012 roku tempo wzrostu PKB zwolniło do 3,5% r/r wobec 4,3% r/r w ostatnim kwartale 2011 roku. Głównym czynnikiem wzrostu gospodarczego pozostał w tym okresie popyt krajowy, chociaż jego dynamika obniżyła się do 2,7% r/r w stosunku do 3,2% r/r w IV kwartale 2011 roku. Skala wpływu salda obrotów z zagranicą na wzrost PKB zmniejszyła się w I kwartale br. do 0,7 pkt. proc. wobec 1,0 pkt. proc. w kwartale poprzednim. Było to wynikiem szybszego spadku tempa wzrostu eksportu niż importu.

W warunkach utrzymywania się podwyższonego poziomu bezrobocia oraz słabej dynamiki dochodów do dyspozycji gospodarstw domowych, tempo wzrostu konsumpcji indywidualnej utrzymało się na poziomie z IV kwartału 2011 roku i wyniosło 2,1% r/r. Dynamika ogólnej konsumpcji nieco jednak osłabła w I kwartale br. w wyniku silnego spadku tempa wzrostu spożycia publicznego.

W I kwartale 2012 roku zmniejszyła się dynamika nakładów brutto na środki trwałe – do 6,7% r/r wobec 9,7% r/r kwartał wcześniej. Przyczyną było niższe tempo wzrostu publicznych wydatków na inwestycje infrastrukturalne, którego nie zrekomensowało przyspieszenie dynamiki nakładów inwestycyjnych w dużych i średnich przedsiębiorstwach oraz w gospodarstwach domowych. Jednocześnie, w I kwartale br. wyraźnie wzrosły zapasy, co przyczyniło się do wzrostu PKB w tym okresie.

Po stronie produkcji, do spowolnienia wzrostu gospodarczego przyczyniło się głównie osłabienie dynamiki wartości dodanej w przemyśle (3,4% r/r wobec 6,6% r/r w IV kwartale 2011 roku), podczas gdy w budownictwie oraz w usługach rynkowych roczne tempo wzrostu wartości dodanej było wyższe w porównaniu z poprzednim kwartałem.

¹ ROE – uroczniony wskaźnik liczony jako iloraz wyniku netto oraz średniej wartości kapitałów własnych na koniec i początek okresu sprawozdawczego

W I półroczu 2012 roku widać stopniowe spowolnienie wzrostu gospodarczego. Na podstawie miesięcznych danych o aktywności gospodarczej można wnioskować o prawdopodobnym dalszym obniżeniu tempa wzrostu PKB w II kwartale br. - nawet poniżej 3,0% r/r. W II kwartale br. kontynuowana była spadkowa tendencja dynamiki produkcji w przemyśle oraz w budownictwie. Słabło także tempo wzrostu sprzedaży detalicznej. Spowolnienie wzrostu gospodarczego sygnalizują także badania koniunktury.

2.2. Rynek kapitałowy

Utrzymująca się skomplikowana sytuacja strefy euro wynikająca z kryzysu zadłużeniowego miała wyraźny wpływ na zachowanie polskiego rynku kapitałowego w I półroczu 2012 roku. Po dobrym dla rynku akcji styczniu 2012 roku, nastąpił okres kilkumiesięcznego trendu spadkowego, zakończony odbiciem w czerwcu br. Ostatecznie w całym I półroczu 2012 roku indeks WIG wzrósł o 8,6%, a indeks WIG20 o 6,1%.

I półrocze 2012 roku okazało się pozytywne dla cen polskich obligacji skarbowych, które pozostawały w trendzie wzrostowym, nie licząc okresowych korekt. W konsekwencji polska krzywa dochodowości uległa wyraźnemu spłaszczeniu. Najbardziej obniżyła się rentowność 10-letnich obligacji (5,15% na koniec czerwca br. wobec 5,91% na koniec 2011 roku). Oprocentowanie obligacji 5-letnich spadło w tym czasie o 62 pkt. bazowe do 4,73%, natomiast 2-letnich o 20 pkt. bazowych do 4,67%. Należy podkreślić, że ceny polskich obligacji skarbowych rosły mimo utrzymującej się wysokiej awersji do ryzyka oraz podwyżki referencyjnej stopy procentowej NBP o 25 pkt. bazowych w maju br. Relatywnie wysokie wyceny polskich obligacji były rezultatem m.in.: poszukiwania przez inwestorów możliwie bezpiecznych aktywów, takich jak obligacje skarbowe, oraz perspektywy gospodarcze Polski - stosunkowo dobra sytuacja fiskalna kraju, niska podaż obligacji oraz oczekiwania na rozpoczęcie cyklu łagodzenia polityki pieniężnej w perspektywie roku.

2.3. Polityka pieniężna, stopy procentowe, inflacja

Roczny wskaźnik CPI (inflacja) za okres I półrocza 2012² roku był niższy niż za okres II półrocza 2011 roku (odpowiednio 4,0% r/r wobec 4,3% r/r). Do spadku rocznego wskaźnika inflacji w I półroczu 2012 roku przyczyniło się między innymi umocnienie złotego w styczniu i lutym 2012 roku, a także wygaśnięcie wpływu podwyżki stawek VAT z 2011 roku. W maju i czerwcu spadek światowych cen ropy naftowej zaczął także przekładać się na zmniejszenie krajowych cen paliw. Do podtrzymywania inflacji powyżej górnej granicy akceptowalnych wahań od celu Rady Polityki Pieniężnej („RPP”) w I półroczu 2012 przyczyniał się natomiast stosunkowo wysoki wzrost cen administrowanych. Skokowy wzrost rocznego wskaźnika CPI w czerwcu 2012 roku wynikał przede wszystkim z nietypowego dla tego miesiąca wzrostu cen żywności (głównie owoców i mięsa) w porównaniu do głębokiego ich spadku w czerwcu 2011 roku.

O utrzymywaniu się rocznego wskaźnika inflacji na podwyższonym poziomie w I półroczu 2012 roku nie decydowały czynniki popytowe. Dynamika konsumpcji indywidualnej utrzymywała się w tym okresie na stosunkowo niskim poziomie, przy słabej dynamice realnych dochodów gospodarstw domowych, niekorzystnej sytuacji na rynku pracy oraz wygaszaniu kredytów konsumpcyjnych. Wskaźnik inflacji netto (CPI bez cen żywności i energii) obniżył się średnio w I półroczu do 2,5% r/r wobec 2,8% r/r w II półroczu 2011 roku.

Z uwagi na utrzymywanie się wysokiego poziomu inflacji przy dość optymistycznej ocenie perspektyw wzrostu gospodarczego w Polsce RPP w maju 2012 roku dokonała podwyżki stóp procentowych o 25 pkt. bazowych. Wówczas, stopa referencyjna została podniesiona do 4,75%.

2.4. Rynek pracy i konsumpcja

W I półroczu 2012 roku sytuacja na rynku pracy stopniowo pogarszała się. Dynamika pracujących według BAEL obniżyła się do 0,7% r/r w I kwartale 2012 roku wobec 0,8% r/r w IV kwartale 2011 roku. Stopa bezrobocia według statystyki BAEL wyniosła w tym okresie 10,5% wobec 10,0% w I kwartale 2011 roku, przy wzroście liczby

² Średnia arytmetyczna rocznego wskaźnika CPI dla odczytów miesięcznych

osób aktywnych zawodowo. Niekorzystną tendencję widać w danych o zatrudnieniu w przedsiębiorstwach oraz w danych o stopie bezrobocia rejestrowanego. Roczne tempo wzrostu zatrudnienia w przedsiębiorstwach w I półroczu 2012 roku wyraźnie się obniżyło. Pomiedzy lutym a czerwcem zatrudnienie w przedsiębiorstwach zmniejszyło się o 18,2 tys. osób. Ostrożność firm w polityce zatrudnienia wynika z niepewności co do przyszłej sytuacji gospodarczej. Stopa bezrobocia rejestrowanego była w czerwcu 2012 roku wyższa niż przed rokiem (12,4% wobec 11,9%).

W tej sytuacji słabło tempo wzrostu wynagrodzeń. Wobec utrzymującej się podwyższonej inflacji ograniczało to dynamikę realnych dochodów z pracy. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w I półroczu 2012 roku wyniosła średnio w miesiącu 4,6% r/r (realnie 0,5% r/r) wobec 5,0% r/r (realnie 0,6% r/r) w II półroczu 2011 roku. Jednocześnie, w II kwartale 2012 roku dynamika wynagrodzeń w przedsiębiorstwach wyraźnie zwolniła (3,8% r/r średnio w miesiącu) i była nieco niższa niż odpowiednia dynamika inflacji.

Wobec niekorzystnych tendencji zatrudnienia i spadku dynamiki realnych wynagrodzeń wyraźnie obniżyła się w I półroczu 2012 roku realna dynamika dochodów z pracy. Realna dynamika funduszu płac w sektorze przedsiębiorstw wyniosła średnio miesięcznie w tym okresie 1,0% r/r, wobec 3,2% r/r w II połowie 2011 roku.

W tych warunkach utrzymanie dynamiki konsumpcji z I kwartału 2012 roku (2,1% r/r) może być trudne, zwłaszcza wobec gasnącej dynamiki kredytu konsumpcyjnego.

2.5. Kursy walut

Kurs złotego w I półroczu 2012 roku charakteryzował się podwyższoną zmiennością, której zakres dla głównych walut obcych (euro, dolar amerykański) sięgnął ok. 50 groszy. Tendencja umacniania się polskiej waluty obserwowana w I kwartale 2012 roku uległa odwróceniu w kwietniu, a osłabienie złotego było kontynuowane w maju. Z kolei, czerwiec przyniósł wzrost wartości złotego, który ostatecznie w całym I półroczu br. umocnił się w stosunku do euro, dolara oraz franka szwajcarskiego. Najbardziej polska waluta zyskała w tym okresie do euro (3,5%) i franka (2,4%). Wartość dolara amerykańskiego wyrażona w złotych obniżyła się o 0,8%.

2.6. Wpływ czynników makroekonomicznych na sektor ubezpieczeniowy

Stopniowe spowolnienie wzrostu gospodarczego w I półroczu 2012 roku mogło mieć negatywny wpływ na sytuację sektora ubezpieczeniowego. Pogarszające się uwarunkowania dochodowe gospodarstw domowych nie sprzyjały wzrostowi ich popytu na produkty ubezpieczeniowe. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw pozostawała w I kwartale 2012 roku dość dobra, przy pewnym wzroście aktywności inwestycyjnej. Ponadto, pogarszająca się sytuacja w sektorze budowlanym (zatory płatnicze) miała wpływ na wyniki ubezpieczycieli.

Pomimo, pogarszającej się sytuacji makroekonomicznej, w wyniku wzrostu taryf sektor ubezpieczeniowy zanotował wzrost składki przypisanej brutto.

3. Udziały rynkowe PZU, PZU Życie i PTE PZU (dane wg PSR)

Wartość składki przypisanej brutto całego sektora ubezpieczeń w Polsce według Polskich Standardów Rachunkowości („PSR”) na koniec marca 2012 roku³ wyniosła 16.471 mln zł, co oznacza wzrost o 17,4% (+2.447 mln zł) w porównaniu do poprzedniego roku.

3.1. Ubezpieczenia majątkowe i pozostałe osobowe

Składka zakładów ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych za I kwartał 2012 roku wzrosła o 10,5% do kwoty 7.046 mln zł w porównaniu do pierwszego kwartału poprzedniego roku.

³ Najbardziej aktualne dane opublikowane przez Komisję Nadzoru Finansowego („KNF”) na moment sporządzenia Sprawozdania z działalności Grupy PZU

Wzrost nastąpił w szczególności dla produktów OC komunikacyjne (wzrost taryf) oraz ubezpieczeń OC pozostałych (grupa ustawowa 13).

Udział Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Spółka Akcyjna („PZU”, „Emitent”) mierzony przypisem składki brutto w polskim rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych wyniósł na koniec marca 2012 roku 34,6%. PZU pozostaje niezmiennie liderem rynku ubezpieczeń w Polsce, w szczególności ubezpieczeń komunikacyjnych.

Tabela 1: Rynek ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych – składka przypisana brutto

Rynek ubezp. majątkowych - składka przypisana brutto	1 stycznia - 31 marca 2012			1 stycznia - 31 marca 2011		
	PZU	Rynek	Rynek bez PZU	PZU	Rynek	Rynek bez PZU
AC	567	1 479	912	582	1 413	831
OC komunikacyjne	742	2 254	1 512	679	2 005	1 326
Inne produkty	1 132	3 313	2 181	996	2 959	1 963
RAZEM	2 441	7 046	4 605	2 257	6 377	4 120

mln zł

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl). Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 1/2012, dane PZU

Tabela 2: Rynek ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych – struktura składki przypisanej brutto

Struktura przypisu składki	1 stycznia - 31 marca 2012			1 stycznia - 31 marca 2011		
	PZU	Rynek	Rynek bez PZU	PZU	Rynek	Rynek bez PZU
AC	23,2%	21,0%	19,8%	25,8%	22,2%	20,2%
OC komunikacyjne	30,4%	32,0%	32,8%	30,1%	31,4%	32,2%
Inne produkty	46,4%	47,0%	47,4%	44,1%	46,4%	47,6%
RAZEM	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl). Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 1/2012, dane PZU

Tabela 3: Rynek ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych – udział PZU w składce rynku

Udział PZU SA w składce rynku (w %)	1 stycznia - 31 marca 2012	1 stycznia - 31 marca 2011
AC	38,3%	41,2%
OC komunikacyjne	32,9%	33,9%
Inne produkty	34,2%	33,7%
RAZEM	34,6%	35,4%

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl). Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 1/2012, dane PZU

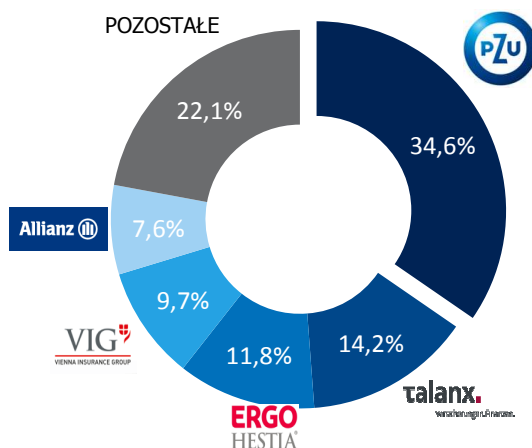
Główną przyczyną spadku udziału rynkowego PZU w rynku ubezpieczeń majątkowych była realizacja programu restrukturyzacji portfela ubezpieczeń korporacyjnych, przede wszystkim w zakresie ubezpieczeń komunikacyjnych, mających na celu obniżenie poziomu szkodowości. W ramach tego programu prowadzona jest restrykcyjna polityka underwritingowa w odniesieniu do działalności o podwyższonym ryzyku, której głównym założeniem jest bezpieczeństwo posiadanego portfela i pozytywny wynik techniczny.

Tabela 4: Rynek ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych – wyniku techniczne

Wyniki techniczne	1 stycznia - 31 marca 2012			1 stycznia - 31 marca 2011		
	PZU	Rynek	Rynek bez PZU	PZU	Rynek	Rynek bez PZU
	mln zł					
AC	73	121	48	44	19	(25)
OC komunikacyjne	78	33	(45)	79	(35)	(114)
Inne produkty	23	63	40	70	150	80
RAZEM	174	217	43	193	134	(59)

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl). Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 1/2012, dane PZU

Ze względu na wzrost taryf oraz przebudowę jakości portfela w ubezpieczeniach komunikacyjnych (szczególnie w segmencie klienta korporacyjnego), PZU utrzymał bardzo dobre wyniki techniczne w porównaniu z innymi zakładami na rynku. Było to szczególnie widoczne w linii ubezpieczeń OC komunikacyjnych.

Wykres 1: Udział największych zakładów ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych w Polsce⁴

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl). Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 1/2012

3.2. Ubezpieczenia na życie

Porównując rok do roku składka przypisana brutto rynku ubezpieczeń na życie w I kwartale 2012 roku wzrosła o +23,3%, podczas gdy w I kwartale 2011 roku w porównaniu r/r składka przypisana brutto zmalała o 0,6%. O osiągniętym w I kwartale 2012 roku wzroście rynku ubezpieczeń na życie zdecydował przede wszystkim rozwój jednorazowych ubezpieczeń grupowych, głównie „poliso-lokat”. Jednocześnie, rynek odnotował wzrost dynamiki składki regularnej – 4,6% r/r w I kwartale 2012 roku wobec 4,2% r/r w I kwartale 2011 roku, głównie w wyniku wysokiej dynamiki składki z grupowych ubezpieczeń typu unit-linked zebranych przez Open Life TU ŻYCIE S.A.

⁴ W ramach zakładów uwzględniono grupy kapitałowe: Allianz Polska – ALLIANZ POLSKA S.A., EULER HERMES S.A.; Grupa Ergo Hestia – ERGO HESTIA S.A., MTU Moje Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.; Grupa Talanx w Polsce – WARTA S.A., EUROPA S.A. i HDI ASEKURACJA TU S.A.; VIG Polska – COMPENSA TU S.A. VIG, INTERRISK TU S.A. VIG., PZM TU SA VIG (połączony z INTERRISK TU S.A. VIG dnia 31 lipca br.), BENEFIA TU S.A. VIG.

Tabela 5: Rynek ubezpieczeń na życie – składka przypisana brutto

Rynek ubezp. na życie – składka przypisana brutto	1 stycznia - 31 marca 2012			1 stycznia - 31 marca 2011		
	PZU Życie	Rynek	Rynek bez PZU Życie	PZU Życie	Rynek	Rynek bez PZU Życie
Składka okresowa	1 679	3 970	2 291	1 626	3 797	2 171
Składka jednorazowa	1 152	5 455	4 303	419	3 850	3 431
RAZEM	2 831	9 425	6 594	2 045	7 647	5 602

mln zł

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl). Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 1/2012, Rynek ubezpieczeń 1/2011

Tabela 6: Rynek ubezpieczeń na życie – udział PZU Życie w składce rynku

Rynek ubezp. na życie – udział PZU Życie	1 stycznia - 31 marca 2012	1 stycznia - 31 marca 2011
Składka okresowa	42,3%	45,5%
Składka jednorazowa	21,1%	10,4%
RAZEM	30,0%	26,9%

mln zł

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl). Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 1/2012, Rynek ubezpieczeń 1/2011

Tabela 7: Rynek ubezpieczeń na życie – składka przypisana brutto i wynik techniczny

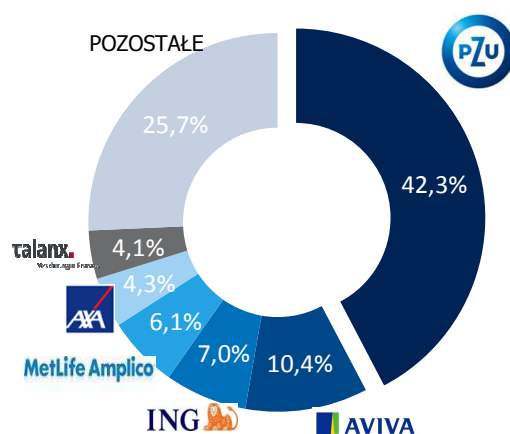
Rynek ubezp. na życie – składka przypisana brutto vs wynik techniczny	1 stycznia - 31 marca 2012			1 stycznia - 31 marca 2011		
	PZU Życie	Rynek	Rynek bez PZU Życie	PZU Życie	Rynek	Rynek bez PZU Życie
Składka przypisana	2 831	9 425	6 594	2 045	7 647	5 602
Wynik techniczny	483	844	361	480	817	337

mln zł

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl). Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 1/2012, Rynek ubezpieczeń 1/2011, dane PZU

Pierwszy kwartał 2012 roku przyniósł wzrost udziału rynkowego Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń na Życie SA („PZU Życie”) do 30,0% (+3,1 p.p. w stosunku do I kwartału roku poprzedniego). Dominujący udział w kluczowym dla spółki segmencie składki regularnej został utrzymany i wyniósł 42,3%. Natomiast dzięki współpracy z bankami PKO BP SA oraz Millenium SA wzrósł udział PZU Życie w segmencie składki jednorazowej (o 10,7 p.p. do 21,1%).

Wynik techniczny PZU Życie stanowi większość wyniku uzyskiwanego przez wszystkie towarzystwa ubezpieczeń na życie. Warto podkreślić, że marża wyniku technicznego na składce przypisanej wciąż ponad trzykrotnie przekraczała marżę uzyskiwaną łącznie przez resztę towarzystw oferujących ubezpieczenia na życie (17,1% wobec 5,5%).

Wykres 2: Udział największych zakładów ubezpieczeń na życie w Polsce⁵

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl). Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 1/2012

3.3. Ubezpieczenia emerytalne**Tabela 8: Pozycja OFE PZU na rynku emerytalnym w Polsce**

Rynek ubezpieczeń emerytalnych	30 czerwca 2012			30 czerwca 2011		
	OFE PZU	Rynek OFE	Rynek OFE bez PZU	OFE PZU	Rynek OFE	Rynek OFE bez PZU
Liczba członków funduszu	2 220 691	15 735 064	13 514 373	2 200 712	15 279 980	13 079 268
Aktywa zarządzane netto w mln zł	32 517	241 069	208 552	32 436	236 802	204 366

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl). Biuletyn Miesięczny. Rynek emerytalny 6/2012, Rynek emerytalny 6/2011

Tabela 9: Udział OFE PZU w rynku emerytalnym w Polsce

Udział OFE PZU „Złota Jesień” w rynku (w %)	30 czerwca 2012	30 czerwca 2011
Liczba członków funduszu	14,1%	14,4%
Aktywa zarządzane netto	13,5%	13,7%

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl). Biuletyn Miesięczny. Rynek emerytalny 6/2012, Rynek emerytalny 6/2011

Na koniec czerwca 2012 roku członkami Otwartego Funduszu Emerytalnego PZU „Złota Jesień” („OFE PZU”) było ok. 2.221 tys. osób, co stanowi 14,1% ogólnej liczby członków otwartych funduszy emerytalnych („OFE”) i daje OFE PZU trzecie miejsce na rynku. W stosunku do stanu na koniec czerwca roku ubiegłego, liczba członków OFE PZU wzrosła o 20,0 tys. osób, tj. 0,9%.

Od 1 stycznia 2012 roku obowiązuje całkowity zakaz akwizycji do OFE, w związku z czym zaobserwowano gwałtowny spadek liczby osób pozyskanych przez fundusze.

⁵ W ramach zakładów uwzględniono grupy kapitałowe: Aviva Polska - AVIVA TUnŻ S.A., BZ WBK - AVIVA TUnŻ S.A.; MetLife Amplico Polska - METLIFE TU na ŻYCIE S.A., AMPLICO LIFE S.A.; Grupa Talanx w Polsce –TunŻ Warta S.A., TUnŻ EUROPA SA, HDI-GERLING ŻYCIE TU S.A.

Na koniec czerwca 2012 roku łączna wartość aktywów netto wszystkich OFE wyniosła 241.068,7 mln zł i wzrosła o 1,8% w stosunku do końca 2011 roku. Aktywa OFE PZU wzrosły w tym okresie o 0,2% do poziomu 32.517,0 mln zł, co plasowało OFE PZU na trzecim miejscu wśród operujących na rynku OFE pod względem poziomu aktywów.

4. Opis organizacji Grupy PZU

4.1. Organizacja Grupy PZU

Działalność Grupy PZU obejmuje różnorodną obsługę ubezpieczeniową. Podmioty Grupy PZU oferują usługi w zakresie ubezpieczeń na życie, pozostałych ubezpieczeń osobowych i ubezpieczeń majątkowych oraz zarządzają aktywami klientów w ramach otwartego funduszu emerytalnego i funduszy inwestycyjnych.

W okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2012 roku, w zakresie działalności głównych jednostek Grupy PZU, nie zaszły znaczące zmiany.

Tabela 10: Spółki Grupy PZU

L.p.	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli / znaczącego o wpływu	% kapitału akcyjnego/udziałowego posiadanego bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		% głosów posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		Przedmiot działalności
				30 czerwca 2012	31 grudnia 2011	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011	
Jednostki objęte konsolidacją								
1	Powszechny Zakład Ubezpieczeń SA	Warszawa	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.	Ubezpieczenia majątkowe i osobowe.
2	Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie SA ("PZU Życie")	Warszawa	18.12.1991	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia na życie.
3	Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU SA ("PTE PZU")	Warszawa	08.12.1998	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Zarządzanie funduszami emerytalnymi.
4	PZU Centrum Operacji SA ("PZU CO")	Warszawa	30.11.2001	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Działalność pomocnicza związana z ubezpieczeniami i funduszami emerytalnymi.
5	Tower Inwestycje Sp. z o.o. („Tower Inwestycje”)	Warszawa	27.08.1998	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Pozostała działalność usługowa.
6	PrJSC IC PZU Ukraine ("PZU Ukraine")	Kijów (Ukraina)	01.07.2005	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia majątkowe.
7	UAB DK PZU Lietuva ("PZU Lietuva")	Wilno (Litwa)	26.04.2002	99,76%	99,76%	99,76%	99,76%	Ubezpieczenia majątkowe.
8	Ogrodowa-Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	15.09.2004	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Nabywanie, eksploatacja, wynajem i zbywanie nieruchomości.

L.p.	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli / znaczącego wpływu	% kapitału akcyjnego/udziału wego posiadanego bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		% głosów posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		Przedmiot działalności
				30 czerwca 2012	31 grudnia 2011	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011	
9	Armatura Kraków SA	Kraków	07.10.1999	63,83%	63,83%	63,83%	63,83%	Produkcja baterii łazienkowych i kuchennych.
10	Armatoora SA	Nisko	10.12.2008	63,83%	63,83%	63,83%	63,83%	Produkcja grzejników i odlewów aluminiowych.
11	Armatoora SA i wspólnicy sp. k.	Kraków	10.02.2009	63,83%	63,83%	63,83%	63,83%	Wykorzystanie wolnych środków, inwestycje rozwojowe.
12	Armagor SA	Gorzów Śląski	06.09.2009	63,83%	63,83%	63,83%	63,83%	Produkcja zaworów, usługi narzędziowe.
13	PZU Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty Dłużny	Warszawa	15.12.2009	100,00%	100,00%	nd.	nd.	Lokowanie środków zebranych od członków funduszu.

Jednostki zależne niekonsolidowane

14	Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU SA ("TFI PZU")	Warszawa	30.04.1999	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Tworzenie, reprezentowanie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi.
15	PZU Asset Management SA ("PZU AM")	Warszawa	12.07.2001	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie.
16	PZU Pomoc SA	Warszawa	18.03.2009	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Usługowa działalność assistance.
17	UAB PZU Lietuva Gyvybes Draudimas	Wilno (Litwa)	26.04.2002	99,34%	99,34%	99,34%	99,34%	Ubezpieczenia na życie.
18	PrJSC IC PZU Ukraine Life Insurance („PZU Ukraine Life”)	Kijów (Ukraina)	01.07.2005	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Ubezpieczenia na życie.
19	Międzyzakładowe Pracownicze Towarzystwo Emerytalne PZU SA ("MPTE PZU SA")	Warszawa	13.08.2004	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Zarządzanie pracowniczym funduszem emerytalnym.
20	Ipsilon Sp. z o.o.	Warszawa	02.04.2009	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Spółka nie prowadzi działalności.
21	Ipsilon Bis SA	Warszawa	02.09.2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Spółka nie prowadzi działalności.
22	Omicron SA	Warszawa	13.09.2011	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Spółka nie prowadzi działalności.
23	Syta Development Sp. z o.o. w likwidacji	Warszawa	29.04.1996	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Nabywanie i zbywanie nieruchomości, pośrednictwo w obrocie i administrowanie

L.p.	Nazwa podmiotu	Siedziba	Data objęcia kontroli / znaczącego wpływu	% kapitału akcyjnego/udziału wego posiadanego bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		% głosów posiadanych bezpośrednio lub pośrednio przez PZU		Przedmiot działalności
				30 czerwca 2012	31 grudnia 2011	30 czerwca 2012	31 grudnia 2011	
								nieruchomościami.
24	Sigma Investments Sp. z o.o. w likwidacji ⁶	Warszawa	28.12.1999	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Spółka nie prowadzi działalności.
25	Company with Additional Liability Inter-Risk Ukraine („Inter Risk”) ⁷	Kijów (Ukraina)	01.07.2005	0,00%	100,00%	0,00%	100,00%	Usługi prawne.
26	LLC Finansowa Kompania Idea-Kapitał ⁸	Kijów (Ukraina)	06.10.2011	0,00%	100,00%	0,00%	100,00%	Usługi finansowe.
27	LLC SOS Services Ukraine	Kijów (Ukraina)	01.07.2005	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	Usługi assistance.
28	ICH Center SA w likwidacji ⁹	Warszawa	31.01.1996	90,00%	90,00%	90,00%	90,00%	Spółka nie prowadzi działalności.
Jednostki stowarzyszone								
29	Kolej Gondolowa Jaworzyna Krynicka SA	Krynica	17.08.1998	37,53%	37,53%	36,71%	36,71%	Prowadzenie wyciągów narciarskich i turystycznych.
30	Nadwiślańska Agencja Ubezpieczeniowa SA	Tychy	08.06.1999	30,00%	30,00%	30,00%	30,00%	Obsługa ubezpieczeń.

4.2. Spółki Grupy PZU

4.2.1. PZU

Jednostką dominującą w Grupie PZU jest PZU, który powstał z przekształcenia Państwowego Zakładu Ubezpieczeń w spółkę akcyjną Skarbu Państwa, na mocy art. 97 Ustawy z dnia 28 lipca 1990 roku o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 11 z 2010 roku, poz. 66 z późn. zm., „Ustawa o działalności ubezpieczeniowej”).

Podstawowym przedmiotem działalności PZU jest wykonywanie działalności ubezpieczeniowej i bezpośrednio z nią związanej w zakresie pozostałych ubezpieczeń osobowych oraz majątkowych (Dział II), według grup określonych w Ustawie o działalności ubezpieczeniowej:

1. Ubezpieczenia wypadku, w tym wypadku przy pracy i choroby zawodowej;
2. Ubezpieczenia choroby;
3. Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych, z wyjątkiem pojazdów szynowych;
4. Ubezpieczenia casco pojazdów szynowych, obejmujące szkody w pojazdach szynowych;
5. Ubezpieczenia casco statków powietrznych, obejmujące szkody w statkach powietrznych;
6. Ubezpieczenia żeglugi morskiej i śródlądowej casco statków żeglugi morskiej i statków żeglugi śródlądowej;
7. Ubezpieczenia przedmiotów w transporcie, obejmujące szkody na transportowanych przedmiotach;
8. Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami;

⁶ Uchwałą NWZ z dnia 19 lipca 2012 roku postanowiono o otwarciu procesu likwidacji z dniem 1 sierpnia 2012 roku

⁷ Sprzedaż opisana w punkcie 4.3

⁸ Sprzedaż opisana w punkcie 4.3

⁹ Uchwałą NWZ z dnia 8 marca 2012 roku postanowiono o otwarciu procesu likwidacji z dniem 16 marca 2012 roku

9. Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych;
10. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania pojazdów lądowych z napędem własnym, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika;
11. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wszelkiego rodzaju, wynikającej z posiadania i użytkowania statków powietrznych, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika;
12. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za żeglugę morską i śródlądową, wynikającej z posiadania i użytkowania statków żeglugi śródlądowej i statków morskich, łącznie z ubezpieczeniem odpowiedzialności przewoźnika;
13. Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej ogólnej);
14. Ubezpieczenia kredytu;
15. Gwarancja ubezpieczeniowa;
16. Ubezpieczenia różnych ryzyk finansowych;
17. Ubezpieczenia ochrony prawnej;
18. Ubezpieczenia świadczenia pomocy na korzyść osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania.

Do dnia 31 grudnia 2011 roku, PZU mógł wykonywać działalność akwizycyjną na rzecz otwartych funduszy emerytalnych, zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. Nr 159 z 2004 roku, poz. 1667 z późn. zm., „Ustawa o funduszach emerytalnych”). W związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2012 roku, ustawy z dnia 25 marca 2011 roku o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 75 z 2011 roku, poz. 398), która zmieniła m.in. art. 92 Ustawy o funduszach emerytalnych, wprowadzając zakaz prowadzenia akwizycji na rzecz otwartych funduszy emerytalnych przez zakłady ubezpieczeń, spółka od dnia 1 stycznia 2012 roku nie prowadzi działalności akwizycyjnej na rzecz OFE.

4.2.2. PZU Życie

Podstawowym przedmiotem działalności PZU Życie jest wykonywanie działalności ubezpieczeniowej i bezpośrednio z nią związanej w zakresie ubezpieczeń na życie (Dział I), według grup określonych w Ustawie o działalności ubezpieczeniowej:

1. Ubezpieczenia na życie;
2. Ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci;
3. Ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym;
4. Ubezpieczenia rentowe;
5. Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe, jeżeli są uzupełnieniem ubezpieczeń wymienionych w punktach 1-4.

Do dnia 31 grudnia 2011 roku, PZU Życie mógł wykonywać działalność akwizycyjną na rzecz otwartych funduszy emerytalnych, zgodnie z przepisami Ustawy o funduszach emerytalnych. Podobnie jak PZU, spółka od dnia 1 stycznia 2012 roku nie prowadzi działalności akwizycyjnej na rzecz OFE.

4.2.3. PTE PZU

PTE PZU zarządza trzecim co do wysokości aktywów netto na rynku polskim - Otwartym Funduszem Emerytalnym PZU „Złota Jesień” zgodnie z przepisami Ustawy o funduszach emerytalnych. Ponadto, PTE PZU zarządza Dobrowolnym Funduszem Emerytalnym PZU („DFE PZU”) - pierwszym w Polsce tego typu funduszem, który rozpoczął działalność operacyjną jako podmiot zarządzany przez powszechne towarzystwo emerytalne.

4.2.4. Rynek litewski

Na rynku litewskim Grupa PZU prowadzi swoją działalność z zakresu ubezpieczeń majątkowych oraz ubezpieczeń na życie poprzez dwie spółki:

- PZU Lietuva – ubezpieczenia majątkowe i osobowe;
- UAB PZU Lietuva Gyvybės Draudimas – ubezpieczenia na życie.

4.2.5. Rynek ukraiński

Na rynku ukraińskim Grupa PZU prowadzi swoją działalność z zakresu ubezpieczeń majątkowych oraz ubezpieczeń na życie poprzez dwie spółki:

- PZU Ukraine – ubezpieczenia majątkowe i osobowe;
- PZU Ukraine Life – ubezpieczenia na życie.

4.2.6. TFI PZU

Przedmiotem działalności TFI PZU jest tworzenie funduszy inwestycyjnych oraz, jako ich organ, zarządzanie nimi, w tym pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa i reprezentowanie funduszy w stosunkach z osobami trzecimi zgodnie z Ustawą z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 234 z 2011 roku, poz. 1391 z późn. zm., „Ustawa o funduszach inwestycyjnych”).

Obecnie TFI PZU zarządza 22 funduszami i subfunduszami inwestycyjnymi o różnorodnych strategiach inwestycyjnych.

TFI PZU oferuje produkty i usługi inwestycyjne zarówno dla klientów indywidualnych, jak i instytucjonalnych, w tym dodatkowe programy oszczędnościowe w ramach III filaru systemu ubezpieczeń społecznych, wśród których należy wymienić:

- IKE (Indywidualne Konta Emerytalne);
- Wyspecjalizowane Programy Inwestycyjne;
- PPE (Pracownicze Programy Emerytalne);
- ZPI (Zakładowe Programy Inwestycyjne).

4.2.7. PZU AM

Przedmiotem działalności PZU AM jest:

- prowadzenie działalności maklerskiej w rozumieniu Ustawy z dnia 19 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 211 z 2010 roku, poz. 1384 z późn. zm.), w tym zarządzanie portfelami inwestycyjnymi funduszy inwestycyjnych;
- świadczenie usług zarządzania portfelami.

PZU AM zarządza wybranymi portfelami aktywów spółek PZU, PZU Życie jak również świadczy usługi zarządzania portfelami inwestycyjnymi funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez TFI PZU na podstawie art. 46 ust. 1 Ustawy o funduszach inwestycyjnych i aktywami Pracowniczego Funduszu Emerytalnego „Słoneczna Jesień” zarządzanego przez Międzyzakładowe Pracownicze Towarzystwo Emerytalne PZU na podstawie art. 152 ust. 1 na podstawie Ustawy o funduszach emerytalnych.

4.2.8. PZU Pomoc SA

Podstawowym przedmiotem działalności PZU Pomoc SA jest:

- organizacja usług typu assistance polegających na udzielaniu pomocy Klientowi;
- zarządzanie mieniem powypadkowym;
- prowadzenie aukcji internetowych oraz handlu internetowego;
- zarządzanie programami lojalnościowymi;
- pozostała działalność z zakresu opieki zdrowotnej.

4.2.9. Ogrodowa-Inwestycje Sp. z o.o.

Podstawowym przedmiotem działania Ogrodowa-Inwestycje Sp. z o.o. jest wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi.

4.2.10. PZU CO

Działalność PZU CO obejmuje prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług:

- pomocniczych związanych z ubezpieczeniami i funduszami emerytalno – rentowymi;
- stałego pośredniczenia przy zawieraniu umów ubezpieczenia, umów finansowych i inwestycyjnych oraz umów assistance;
- usług Contact Center;
- usług Data Center;
- usług poligraficznych;
- usług informatycznych.

4.3. Zmiany organizacji Grupy PZU

Ufunduszowanie części lokat finansowych

W dniu 2 lutego 2012 roku dokonano przeniesienia kolejnej części obligacji wyemitowanych przez Skarb Państwa należących do PZU Życie i zakwalifikowanych do portfela instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy zakwalifikowanych do tej kategorii w momencie pierwszego rozpoznania, o wartości rynkowej na dzień przeniesienia 953.162 tys. zł, do PZU Specjalistycznego Funduszu Inwestycyjnego Otwartego Dłużnego, którego jedynym uczestnikiem jest PZU Życie.

Przeprowadzone działanie ma na celu poprawienie efektywności procesu zarządzania lokatami finansowymi m. in. poprzez optymalizację podatkową (w zakresie podatku CIT od zysków kapitałowych i podatku VAT płaconego dotychczas innym spółkom Grupy PZU za usługi zarządzania portfelem papierów wartościowych i niepodlegającemu odliczeniu przez PZU Życie).

Powyższa transakcja nie miała wpływu na aktywa netto ani wynik finansowy Grupy PZU.

Sprzedaż spółki Company with Additional Liability Inter-Risk Ukraine

W dniu 22 grudnia 2011 roku PZU Ukraine i PZU Ukraine Life zawarły z Powszechną Kasą Oszczędności BP SA („PKO BP SA”) umowę sprzedaży spółki Company with Additional Liability Inter-Risk Ukraine za łączną kwotę 2.500 tys. zł.

W dniu 16 stycznia 2012 roku prawo własności akcji Inter Risk zostało przeniesione na nabywcę. Zrealizowany zysk na sprzedaży akcji wyniósł 2.286 tys. zł.

Sprzedaż spółki LLC Finansowa Kompania Idea-Kapitał

W dniu 23 marca 2012 roku, zgodnie z umową z 20 marca 2012 roku prawo własności akcji spółki LLC Finansowa Kompania Idea-Kapitał zostało przeniesione na Publiczną Spółkę Akcyjną Kredobank za łączną kwotę 4.100 tys. UAH.

WYNIKI FINANSOWE GRUPY PZU W I PÓŁROCZU 2012 ROKU**5. Komentarz do skonsolidowanych wyników finansowych Grupy PZU****5.1. Składki**

Składki przypisane brutto z ubezpieczeń bezpośrednich i pośrednich w I półroczu 2012 roku wyniosły 8.246.274 tys. zł (7.673.262 tys. zł w I półroczu 2011 roku).

O osiągniętym wzroście sprzedaży zadecydował przede wszystkim rozwój:

- nowego produktu NNW szpitali, ubezpieczeń OC dla klienta korporacyjnego i zmodyfikowanych produktów OC podmiotów leczniczych (wzrost sum gwarancyjnych) w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych;
- ubezpieczeń OC komunikacyjnych w segmencie ubezpieczeń masowych (podwyżki taryf);
- ubezpieczeń grupowych ochronnych (wzrost średniej składki i liczby ubezpieczonych, w tym dynamiczny rozwój nowej sprzedaży) oraz indywidualnie kontynuowanych (wysoka dynamika dosprzedaży umów dodatkowych);
- ubezpieczeń na życie i dożycie ze składką jednorazową o charakterze inwestycyjnym w kanale bancassurance w segmencie ubezpieczeń indywidualnych.

Zmiany składek zostały szczegółowo omówione w komentarzu do wyników segmentów (pkt. 6.1 i pkt. 6.2).

Tabela 11: Podział składki przypisanej brutto dla Grupy PZU

	tys. zł		
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	1 stycznia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2011	% zmiana
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych	4 599 862	4 339 851	6,0%
W ubezpieczeniach bezpośrednich	4 588 749	4 326 888	6,1%
W ubezpieczeniach pośrednich	11 113	12 963	(14,3)%
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto w ubezpieczeniach na życie	3 646 412	3 333 411	9,4%
Składki indywidualne	1 410 085	1 191 560	18,3%
W ubezpieczeniach bezpośrednich	1 410 085	1 191 560	18,3%
W ubezpieczeniach pośrednich	-	-	-
Składki ubezpieczeń grupowych	2 236 327	2 141 851	4,4%
W ubezpieczeniach bezpośrednich	2 236 327	2 141 851	4,4%
W ubezpieczeniach pośrednich	-	-	-
Składki przypisane brutto	8 246 274	7 673 262	7,5%

5.2. Odszkodowania

Na wzrost odszkodowań i świadczeń netto (z uwzględnieniem zmiany stanu rezerw techniczno – ubezpieczeniowych) o 496.338 tys. zł, czyli +9,9% miały wpływ w szczególności poniższe czynniki:

- wyższa sprzedaż produktów indywidualnych o charakterze inwestycyjnym w kanale bancassurance (wzrost rezerw matematycznych o 204.736 tys. zł);
- niższe tempo konwersji¹⁰ polis umów wieloletnich na umowy roczne odnawialne w ubezpieczeniach grupowych typ P (niższy spadek rezerw matematycznych w porównaniu do poprzedniego okresu o 171.056 tys. zł r/r);
- przyrost rezerw szkodowych w gwarancjach kontraktowych w segmencie klienta korporacyjnego w związku z serią upadłości firm z branży budowlanej.

Jednocześnie, zanotowano poprawę wskaźnika szkodowości w ubezpieczeniach komunikacyjnych¹¹ w I półroczu 2012 roku o 5,9 p.p. m.in. w związku z niższą częstością szkód (korzystniejsze warunki drogowe). Wskaźnik ten na koniec czerwca br. wyniósł 69,8%.

5.3. Koszty akwizycji i administracyjne

Koszty akwizycji w I połowie 2012 roku wzrosły o 45.836 tys. zł (+4,8%) w stosunku do poziomu z I półrocza 2011 roku. Wzrost ten wynikał głównie ze zmian w obszarze sprzedaży w segmencie ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych związanych ze zwiększeniem składki przypisanej brutto z ubezpieczeń ochronnych typ P, w szczególności za pośrednictwem kanału brokerskiego oraz kosztów pośrednich w tym segmencie.

Wzrost kosztów administracyjnych o 53.511 tys. zł (+8,5%) był w głównej mierze następstwem prowadzonej działalności projektowej mającej na celu optymalizację procesów obsługowych oraz budowanie pozytywnego wizerunku Grupy PZU.

Ponadto, pozytywne efekty przyniosła kontynuacja programu optymalizacji kosztów stałych, dzięki któremu udało się obniżyć wydatki w wielu obszarach, m.in. kosztach osobowych, administracji (materiały biurowe, usługi pocztowe), obsłudze nieruchomości (koszty sprzątania powierzchni) czy kosztach własnych (wynagrodzenia z tytułu umów cywilno-prawnych, usługi doradcze).

5.4. Pozostałe przychody i pozostałe koszty operacyjne

Saldo pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych w I półroczu 2012 roku było niższe w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego o 123.116 tys. zł (zmiana z +38.853 tys. zł na -84.263 tys. zł). Główną przyczyną zmiany powyższej pozycji było rozpoczęcie z dniem 1 stycznia 2011 roku konsolidacji metodą pełną Grupy Armatura w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych Grupy PZU, które spowodowało rozpoznanie jednorazowego przychodu w poprzednim roku w wysokości 118.916 tys. zł.

5.5. Wyniki Grupy PZU

W I półroczu 2012 roku zysk netto wyniósł 1.716.449 tys. zł i był wyższy o 10,6% w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego.

O osiągniętym w I półroczu 2012 roku wzroście zysku netto zdecydował przede wszystkim:

- rozwój składki zarobionej netto (+597.037 tys. zł) przy odpowiednio wyższych odszkodowaniach i świadczeniach netto (+496.338 tys. zł);
- wyższy dochód z działalności inwestycyjnej w wyniku wprowadzenia nowej strategii działalności lokacyjnej oraz niższych rentowności obligacji skarbowych (+444.845 tys. zł).

¹⁰ Efekt konwersji liczony na podstawie danych wg. MSSF

¹¹ Wyłącznie dla PZU

Jednocześnie, pozytywne zmiany zostały skompensowane przez:

- wzrost kosztów administracyjnych (+53.511 tys. zł) w wyniku prowadzonej działalności projektowej mającej na celu optymalizację procesów obsługowych oraz budowanie pozytywnego wizerunku Grupy PZU;
- objęcie konsolidacją Grupy Armatura – jednorazowy wpływ na wynik netto w 2011 roku w kwocie 118.916 tys. zł.

Ponadto, wskaźnik ROE¹² za okres I półrocza 2012 roku wyniósł 26,8% i wzrósł o 2,0 p.p. w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku.

Tabela 12: Dane ze skonsolidowanego rachunku zysków i strat Grupy PZU

	tys. zł		
Dane ze skonsolidowanego rachunku zysków i strat	1 stycznia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2011	% zmiana
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	8 246 274	7 673 262	7,5%
Składki zarobione netto	7 866 736	7 269 699	8,2%
Przychody z tytułu prowizji i opłat	116 359	156 227	(25,5)%
Wynik netto z działalności inwestycyjnej	1 523 904	1 079 059	41,2%
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(5 514 635)	(5 018 297)	9,9%
Koszty akwizycji	(998 877)	(953 041)	4,8%
Koszty administracyjne	(686 707)	(633 196)	8,5%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	2 135 556	1 902 364	12,3%
Zysk (strata) brutto	2 122 751	1 896 588	11,9%
Zysk netto	1 716 449	1 552 404	10,6%
Zyski (straty) mniejszości	(484)	(1 559)	x
Podstawowa i rozwodniona średnia ważona liczba akcji zwykłych	86 352 300	86 352 300	-
Podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł)	19,88	18,00	10,4%

Tabela 13: Podstawowe wskaźniki rentowności Grupy PZU

Wskaźniki rentowności Grupy PZU	1 stycznia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2011	% zmiana
Rentowność kapitałów (ROE) (zysk netto / średni stan kapitałów własnych) x 100%	26,8%	24,8%	2,0 p.p.
Rentowność aktywów (ROA) (zysk netto / średni stan aktywów) x 100%	6,5%	5,8%	0,7 p.p.
Wskaźnik kosztów administracyjnych (koszty administracyjne/składka zarobiona na udziale własnym)	8,7%	8,7%	0,0 p.p.
Rentowność sprzedaży (wynik finansowy netto/składka przypisana brutto)x100%	21,0%	20,6%	0,4 p.p.

5.6. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Główną pozycją aktywów są lokaty¹³ (aktywa finansowe oraz nieruchomości inwestycyjne), które stanowiły 91,1% sumy bilansowej. Wartość aktywów finansowych na koniec czerwca 2012 roku spadła o 4,2% w porównaniu ze

¹² ROE – uroczniony wskaźnik liczony jako iloraz wyniku netto oraz średniej wartości kapitałów własnych na koniec i początek okresu sprawozdawczego

¹³ Stan lokat bez uwzględnienia ujemnej wyceny instrumentów pochodnych

stanem na koniec czerwca 2011 roku. Zmniejszenie stanu aktywów finansowych było konsekwencją niższych cen instrumentów kapitałowych w wyniku spadku indeksu WIG (40.811 pkt. na koniec I półrocza 2012 roku wobec 47.976 pkt na koniec I półrocza 2011 roku) częściowo skompensowanych wzrostem cen instrumentów dłużnych w wyniku spadku rentowności obligacji skarbowych (rentowność 2-letnich obligacji skarbowych spadła r/r o 19 pkt. bazowych, a 5-letnich o 63 pkt. bazowe).

Kapitały własne osiągnęły wartość wyższą o 4,2% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego i wyniosły 12.740.584 tys. zł.

Główną pozycją pasywów były rezerwy techniczno – ubezpieczeniowe („RTU”) i stanowiły 61,9% sumy bilansowej. Ich wartość na koniec czerwca 2012 roku wyniosła 33.584.783 tys. zł i była wyższa o 4,8% w porównaniu ze stanem na koniec czerwca 2011 roku. Zwiększenie stanu RTU na koniec czerwca 2012 roku było w szczególności konsekwencją wzrostu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia w ubezpieczeniach majątkowych i osobowych oraz dodatniej dynamiki składki.

Ponadto, saldo kontraktów inwestycyjnych spadło o 1.436.514 tys. zł, tj. o 29,3% w wyniku znacznie wyższych w ostatnich 12 miesiącach wypłat z tytułu dożyć w krótkoterminowych produktach na życie i dożycie w kanale bancassurance w porównaniu z zebraną w tym czasie składką (zwiększającą saldo kontraktów inwestycyjnych).

Spadek salda zobowiązań w porównaniu do salda na dzień 30 czerwca 2011 roku wynikał w szczególności z niższych o 2.507.438 tys. zł zobowiązań wobec instytucji kredytowych z tytułu transakcji warunkowego odkupu (sell-buy-back). Jednocześnie, zobowiązania wobec akcjonariuszy PZU z tytułu dywidendy na koniec czerwca 2012 roku wynosiły 1.940.392 tys. zł (w tym dywidenda z podziału zysku 2011 rok - 1.936.882 tys. zł) wobec 2.306.045 tys. zł (w tym dywidenda z podziału zysku za 2010 rok - 2.249.000 tys. zł) na koniec czerwca 2011 roku.

Tabela 14: Główne pozycje bilansowe Grupy PZU

	tys. zł		
Główne pozycje bilansowe	30 czerwca 2012	30 czerwca 2011	% zmiana
AKTYWA , w tym:	54 267 604	57 301 278	(5,3)%
Aktywa finansowe i nieruchomości inwestycyjne	49 423 408	51 590 436	(4,2)%
Należności	1 911 945	2 437 444	(21,6)%
PASYWA , w tym:	54 267 604	57 301 278	(5,3)%
Kapitały	12 740 584	12 230 698	4,2%
Rezerwy techniczno - ubezpieczeniowe	33 584 783	32 047 864	4,8%
Kontrakty inwestycyjne	3 472 589	4 909 103	(29,3)%
Zobowiązania	3 110 588	6 812 821	(54,3)%
Rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów	485 359	410 887	18,1%

5.7. Wpływ zdarzeń jednorazowych na wyniki operacyjne

PZU doszacował rezerwy szkodowe w gwarancjach kontraktowych oraz obniżył szacowany dochód z tytułu udziału w zyskach reasekuratorów w związku z serią upadłości w branży budowlanej (wpływ na wynik – 132.555 tys. zł).

Ponadto, w I połowie 2011 roku ujęto w księgach dochód w wysokości 118.916 tys. zł w wyniku rozpoczęcia konsolidacji Grupy Armatura.

6. Komentarz do sprawozdawczości według segmentów**6.1. Ubezpieczenia korporacyjne – ubezpieczenia majątkowe i osobowe****Tabela 15: Składka przypisana brutto w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych (ub. maj. i os.)**

	tys. zł		
Składka przypisana brutto wg grup produktów	1 stycznia – 30 czerwca 2012	1 stycznia – 30 czerwca 2011	% zmiana
Ubezpieczenie komunikacyjne OC	209 225	200 994	4,1%
Ubezpieczenia AC	296 656	321 134	(7,6)%
Ubezpieczenia komunikacyjne razem	505 881	522 128	(3,1)%
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód majątkowych	184 342	194 344	(5,1)%
Ubezpieczenia OC pozostałe (gr.11,12, 13)	208 622	140 397	48,6%
Ubezpieczenia NNW i pozostałe *	142 420	59 077	141,1%
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe bez ubezpieczeń komunikacyjnych razem	535 384	393 818	35,9%
Razem	1 041 265	915 946	13,7%

*Pozycja obejmuje gwarancje kredytowe i inne ubezpieczenia finansowe, ubezpieczenia assistance, turystyczne, morskie, kolejowe i lotnicze.

W segmencie ubezpieczeń korporacyjnych, wzrost składki przypisanej brutto o 125.319 tys. zł (+13,7%) w stosunku do I półrocza 2011 roku wynikał w szczególności ze sprzedaży:

- nowego ubezpieczenia wypadkowego na rzecz pacjentów z tytułu zdarzeń medycznych (NNW szpitali +65.942 tys. zł; od dnia 1 stycznia 2012 roku było to ubezpieczenie obowiązkowe, jednakże Ministerstwo Finansów zmieniło legislację zwalniając zakłady opieki zdrowotnej z obowiązku ochrony ubezpieczeniowej);
- OC dla klienta korporacyjnego (+24.268 tys. zł) oraz zmodyfikowanych produktów OC podmiotów leczniczych (+44.890 tys. zł, głównie jako efekt wzrostu sum gwarancyjnych);
- OC komunikacyjnych jako efekt podwyżek taryf, co przełożyło się na wzrost średniej składki (+8.231 tys. zł).

Z kolei, w ubezpieczeniach AC nastąpił spadek składki przypisanej, pomimo wzrostu średniej składki o 16%, w wyniku utraty części portfela (efekt restrykcyjnej polityki underwritingowej).

Tabela 16: Wyniki segmentu ubezpieczeń korporacyjnych (ub. maj. i os.)

	tys. zł		
Dane z rachunku zysków i strat - ub. korporacyjne (ub. maj. i os.)	1 stycznia – 30 czerwca 2012	1 stycznia – 30 czerwca 2011	% zmiana
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	1 041 265	915 946	13,7%
Składki zarobione netto	881 205	824 296	6,9%
Dochody z lokat	62 995	63 686	(1,1)%
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(616 841)	(576 936)	6,9%
Koszty akwizycji	(171 873)	(146 409)	17,4%
Koszty administracyjne	(49 283)	(42 953)	14,7%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	90 206	120 701	(25,3)%

Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto w okresie I półrocza 2012 roku wyniosły 616.841 tys. zł, co stanowiło wzrost o 39.905 tys. zł (+6,9%) w porównaniu do I półrocza 2011 roku. Znaczący wzrost odszkodowań i świadczeń netto odnotowano w ubezpieczeniach finansowych – przyrost rezerw szkodowych w gwarancjach kontraktowych w związku z serią upadłości w branży budowlanej. W pozostałych ubezpieczeniach odnotowano spadek odszkodowań i świadczeń.

W ubezpieczeniach komunikacyjnych dedykowanych dla klienta korporacyjnego wskaźnik szkodowości spadł o 9,8 p.p. do poziomu 69,1% co było skutkiem:

- weryfikacji portfela ubezpieczeniowego w związku ze zmianami polityki underwritingowej, poprzez ograniczenie liczby klientów nierentownych;
- korzystniejszych warunków drogowych (niższa częstota szkód).

W pozostałych ubezpieczeniach (z wyjątkiem ubezpieczeń komunikacyjnych i finansowych) nastąpił spadek odszkodowań i świadczeń netto w wyniku:

- zmiany podejścia do indywidualnej wyceny ryzyka;
- mniejszej ilości dużych pojedynczych szkód oraz braku zdarzeń o charakterze katastroficznym.

Dochody z działalności lokacyjnej alokowane według cen transferowych do segmentu ubezpieczeń korporacyjnych za I półrocze 2012 roku i I półrocze 2011 roku wyniosły odpowiednio 62.995 tys. zł i 63.686 tys. zł.

Koszty akwizycji w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych za I półrocze 2012 roku i I półrocze 2011 roku wyniosły odpowiednio 171.873 tys. zł i 146.409 tys. zł, co oznacza wzrost o 17,4%. Udział prowizji ogółem w składce przypisanej spadł głównie ze względu na mniejszy udział prowizji w kanale brokerskim, dla którego pomimo wzrostu sum ubezpieczeniowych często nie następuje wzrost wypłacanej prowizji, a także jako efekt wprowadzenia do oferty nowego produktu o niższych stawkach prowizyjnych (NNW szpitali).

Wzrost kosztów administracyjnych w I półroczu 2012 roku (+6.330 tys. zł) w porównaniu do I półrocza 2011 roku nastąpił w wyniku prowadzonej działalności projektowej mającej na celu optymalizację procesów obsługowych oraz budowanie pozytywnego wizerunku Grupy PZU.

Zysk z działalności operacyjnej w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych za I półrocze 2012 roku oraz za I półrocze 2011 roku wyniósł odpowiednio 90.206 tys. zł i 120.701 tys. zł. Na spadek zysku z działalności operacyjnej wpłynęło pogorszenie wyników w ubezpieczeniach finansowych związku z serią upadłości w branży budowlanej. Pozostałe ubezpieczenia zanotowały wzrost rentowności.

6.2. Ubezpieczenia masowe – ubezpieczenia majątkowe i osobowe

Tabela 17: Składka przypisana brutto w segmencie ubezpieczeń masowych (ub. maj. i os.)

tys. zł			
Składka przypisana brutto wg grup produktów	1 stycznia – 30 czerwca 2012	1 stycznia – 30 czerwca 2011	% zmiana
Ubezpieczenie komunikacyjne OC	1 304 242	1 219 623	6,9%
Ubezpieczenia AC	819 419	835 470	(1,9)%
Ubezpieczenia komunikacyjne razem	2 123 661	2 055 093	3,3%
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód majątkowych	782 660	785 363	(0,3)%
Ubezpieczenia OC pozostałe (gr.11,12, 13)	187 160	158 016	18,4%
Ubezpieczenia NNW i pozostałe *	301 877	299 101	0,9%
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe bez ubezpieczeń komunikacyjnych razem	1 271 697	1 242 480	2,4%
Razem	3 395 358	3 297 573	3,0%

*Pozycja obejmuje gwarancje kredytowe i inne ubezpieczenia finansowe, ubezpieczenia assistance, turystyczne, morskie, kolejowe i lotnicze.

W segmencie ubezpieczeń masowych, nastąpił wzrost składki przypisanej brutto o 97.785 tys. zł (+3,0%) w stosunku do I półrocza 2011 roku. Zmiana wynikała przede wszystkim z:

- przeprowadzonych w 2011 roku podwyżek taryf w OC komunikacyjnym (wzrost średniej składki);
- wzrostu przypisu w grupie pozostałe OC - efekt wdrożenia zmodyfikowanych produktów OC podmiotów leczniczych Indywidualnych i Małych i Średnich Przedsiębiorstw („MŚP”);
- spadku sprzedaży w ubezpieczeniach od ognia i innych szkód majątkowych (efekt zmniejszenia sprzedaży w ubezpieczeniach obowiązkowych budynków w gospodarstwach rolnych na skutek rosnącej konkurencji cenowej);
- niższego przypisu w ubezpieczeniach AC m.in. w wyniku zmniejszenia rynku sprzedaży samochodów nowych jak i używanych wśród osób fizycznych.

Tabela 18: Wyniki segmentu ubezpieczeń masowych (ub. maj. i os.)

tys. zł			
Dane z rachunku zysków i strat - ub. masowe (ub. maj. i os.)	1 stycznia – 30 czerwca 2012	1 stycznia – 30 czerwca 2011	% zmiana
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	3 395 358	3 297 573	3,0%
Składki zarobione netto	3 202 969	3 007 884	6,5%
Dochody z lokat	264 864	244 533	8,3%
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(2 016 550)	(1 981 812)	1,8%
Koszty akwizycji	(558 903)	(567 315)	(1,5)%
Koszty administracyjne	(251 702)	(221 679)	13,5%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	511 492	342 512	49,3%

Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto w okresie I półrocza 2012 roku wzrosły o +1,8% r/r, tj. w tempie wolniejszym niż przyrost składki zarobionej netto. W szczególności odnotowano poprawę rentowności w ubezpieczeniach komunikacyjnych, gdzie wskaźnik szkodowości spadł o 4,8 p.p. do poziomu 70,0% w następstwie korzystniejszych warunków drogowych (niższa częstość szkód). Jednocześnie, w I półroczu 2012 roku w ubezpieczeniach majątkowych miała miejsce niska skala pojedynczych szkód o znacznej skali wypłat.

Zarówno w I półroczu 2012 roku jak i w I półroczu 2011 roku odnotowano znaczne szkody w ubezpieczeniach rolnych z tytułu przyczyn naturalnych. Wysokość szkód w obu okresach kształtowała się na zbliżonym poziomie.

Wzrost o 8,3% dochodów z lokat alokowanych według cen transferowych do segmentu ubezpieczeń masowych w porównaniu do poprzedniego okresu m.in. wynikało z wyższej wysokości RTU, od poziomu których liczony jest dochód wg. stopy wolnej od ryzyka.

Koszty akwizycji w segmencie ubezpieczeń masowych pomimo wzrostu sprzedaży spadły o 1,5% na skutek niższego poziomu kosztów pośrednich. Jednocześnie, bezpośrednie koszty akwizycji wzrosły w wyniku wyższej sprzedaży oraz rosnącego udziału droższych kanałów dystrybucji (w tym: brokerskiego, agencyjnego i multiagencji). Przyrost ten częściowo został osłabiony przez zmianę mixu produktowego – wzrost udziału sprzedaży produktów OC komunikacyjnych charakteryzujących się niższymi prowizjami.

Wzrost kosztów administracyjnych w I półroczu 2012 roku (+30.023 tys. zł) w porównaniu do I półrocza 2011 roku nastąpił w wyniku prowadzonej działalności projektowej mającej na celu optymalizację procesów obsługowych oraz budowanie pozytywnego wizerunku Grupy PZU.

O osiągniętym wzroście zysku z działalności operacyjnej w segmencie ubezpieczeń masowych o 168.980 tys. zł (+49,3%) w porównaniu do I półrocza 2011 roku zadecydowała poprawa rentowności w ubezpieczeniach komunikacyjnych (niższa częstość szkód) oraz ubezpieczeniach majątkowych (spadek szkodowości w wyniku braku dużych szkód).

6.3. Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane - ubezpieczenia na życie**Tabela 19: Składka przypisana brutto w segmencie ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych**

	tys. zł		
Składka przypisana wg rodzaju płatności - ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane	1 stycznia – 30 czerwca 2012	1 stycznia – 30 czerwca 2011	% zmiana
Składka regularna	3 126 582	3 017 571	3,6%
Składka jednorazowa	42 264	34 437	22,7%
Razem	3 168 846	3 052 008	3,8%

Wzrost składki przypisanej brutto o 116.838 tys. zł (+3,8%) wynikał przede wszystkim z:

- rozwoju ubezpieczeń grupowych ochronnych (wzrost średniej składki i liczby ubezpieczonych, w tym dynamiczny rozwój nowej sprzedaży);
- pozyskania składki w ubezpieczeniach zdrowotnych zawieranych w formie grupowej (nowi klienci oraz wprowadzenie do oferty nowego produktu lekowego);
- dosprzedaży ubezpieczeń dodatkowych oraz podwyższaniu sumy ubezpieczenia w produktach indywidualnie kontynuowanych;
- kontynuacji współpracy z pośrednikami bankowymi – w I półroczu 2012 roku najwyższy wzrost sprzedaży odnotowano w produktach ochronnych dla kredytobiorców oraz na życie i dożycie ze składką jednorazową oferowanych z Bankiem Millennium SA.

Tabela 20: Wyniki segmentu ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych

	tys. zł		
Dane z rachunku zysków i strat - ub. grupowe i indywidualnie kontynuowane	1 stycznia – 30 czerwca 2012	1 stycznia – 30 czerwca 2011	% zmiana
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	3 168 846	3 052 008	3,8%
Ubezpieczenia grupowe	2 236 327	2 141 851	4,4%
Ubezpieczenia indywidualnie kontynuowane	932 519	910 157	2,5%
Składki zarobione netto	3 168 032	3 050 480	3,9%
Dochody z lokat	441 019	393 613	12,0%
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(2 104 649)	(2 095 812)	0,4%
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	(221 193)	(16 143)	x
Koszty akwizycji	(162 975)	(128 618)	26,7%
Koszty administracyjne	(288 138)	(272 425)	5,8%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	802 172	913 915	(12,2)%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej z wyłączeniem efektu konwersji*	661 701	593 275	11,5%

*efekt konwersji wg PSR

Wzrost wartości odszkodowań i świadczeń ubezpieczeniowych netto (o 8.837 tys. zł, tj. 0,4%) był przede wszystkim efektem wyższych kwot wykupów z ubezpieczenia grupowego Pracowniczy Program Emerytalny oraz wyższych wypłat z tytułu dożyć w bankowych produktach strukturyzowanych (w obu przypadkach kompensowane zmianą rezerwy matematycznej). Jednocześnie, zanotowano spadek wypłat z tytułu dożyć krótkoterminowych produktów na życie i dożycie w kanale bancassurance (również kompensowanych zmianą rezerwy matematycznej). Dla ubezpieczeń grupowych i kontynuowanych ochronnych wartość odszkodowań i świadczeń

ubezpieczeniowych netto wzrosła rok do roku w niewielkim stopniu, a wyższa dynamika przychodów ze składki doprowadziła do spadku wskaźnika szkodowości.

Różnica w zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (wzrost rezerw o 221.193 tys. zł, o 205.050 tys. zł więcej niż w I półroczu 2011 roku) wynikała głównie z mniejszego tempa konwersji polis umów wieloletnich na umowy roczne odnawialne w ubezpieczeniach grupowych typ P (efekt konwersji¹⁴ w I półroczu 2012 roku przełożył się na uwolnienie 140.471 tys. zł rezerw, o 180.170 tys. zł mniej niż w I półroczu 2011 roku), a także ze wzrostu rezerwy w produktach o charakterze inwestycyjnym (wyższa sprzedaż w I półroczu 2012 roku w kanale bancassurance oraz lepsze wyniki z działalności inwestycyjnej).

Dochody z działalności lokacyjnej składają się z dochodów alokowanych według cen transferowych oraz z dochodów z produktów o charakterze inwestycyjnym. W segmencie ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych dochody z działalności lokacyjnej wzrosły o 47.406 tys. zł głównie ze względu na wyższe przychody w produktach o charakterze inwestycyjnym – efekt korzystniejszej sytuacji na rynkach finansowych. Dochody alokowane według cen transferowych pozostały na zbliżonym poziomie.

Koszty akwizycji w segmencie ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych w I półroczu 2012 i 2011 roku wyniosły odpowiednio 162.975 tys. zł i 128.618 tys. zł. Zmiana o 34.357 tys. zł (26,7%) wynikała przede wszystkim ze:

- wzrostu prowizji wypłacanych z tytułu ubezpieczeń grupowych ochronnych na skutek zwiększenia portfela, wysokiej sprzedaży nowych polis w I półroczu 2012 roku oraz rosnącego udziału składki pozyskanej przez kanał brokerski;
- wzrostu pośrednich kosztów akwizycji, m.in. wynagrodzeń dla sieci sprzedaży związanych z pozyskiwaniem nowych klientów w ubezpieczeniach grupowych (modyfikacje i praca na portfelu) oraz wycofania ze sprzedaży produktów PTE PZU.

Wzrost kosztów administracyjnych w I półroczu 2012 roku o 15.713 tys. zł (+5,8%) w porównaniu do I półroczu 2011 roku związany był przede wszystkim z nowymi inicjatywami projektowymi mającymi na celu usprawnienie i zautomatyzowanie procesów obsługowych oraz budowanie pozytywnego wizerunku Grupy PZU.

Zysk z działalności operacyjnej w segmencie ubezpieczeń grupowych i kontynuowanych w I półroczu 2012 roku zmniejszył się o 111.743 tys. zł (-12,2%), w głównej mierze w wyniku niższego efektu konwersji umów długoterminowych na kontrakty odnawialne w ubezpieczeniach grupowych typ P. Zysk z działalności operacyjnej z wyłączeniem efektu konwersji w ubezpieczeniach grupowych typ P wzrósł r/r o 68.426 tys. zł (+11,5%).

6.4. Ubezpieczenia indywidualne - ubezpieczenia na życie

Tabela 21: Składka przypisana brutto w segmencie ubezpieczeń indywidualnych

tys. zł			
Składka przypisana wg rodzaju płatności - ubezpieczenia indywidualne	1 stycznia – 30 czerwca 2012	1 stycznia – 30 czerwca 2011	% zmiana
Składka regularna	228 740	232 655	(1,7)%
Składka jednorazowa	248 826	48 748	410,4%
Razem	477 566	281 403	69,7%

Wzrost składki przypisanej brutto o 196.163 tys. zł (+69,7%) był rezultatem:

- wysokiej dynamiki sprzedaży wprowadzonego w listopadzie 2011 roku, we współpracy z Bankiem Millennium SA, nowego indywidualnego produktu typu unit-linked ze składką jednorazową;
- dobrych wyników sprzedaży produktu strukturyzowanego we współpracy z Citibank Handlowy;
- rozwoju wprowadzonego do oferty w 2010 roku produktu oszczędnościowo-inwestycyjnego z elementem ochronnym o składce regularnej Plan na Życie.

¹⁴ Efekt konwersji liczony na podstawie danych wg. PSR

Zmiany te zostały częściowo zniwelowane przez niższą niż w analogicznym okresie ubiegłego roku sprzedaż ubezpieczenia strukturyzowanego ze składką jednorazową Świat Zysków oraz wygasanie portfela ubezpieczeń na życie i dożycie zawartych w latach 90-tych.

Tabela 22: Wyniki segmentu ubezpieczeń indywidualnych

tys. zł			
Dane z rachunku zysków i strat - ub. indywidualne	1 stycznia – 30 czerwca 2012	1 stycznia – 30 czerwca 2011	% zmiana
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	477 566	281 403	69,7%
Składki zarobione netto	480 632	284 713	68,8%
Dochody z lokat	150 084	130 285	15,2%
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(267 690)	(296 252)	(9,6)%
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	(214 083)	26 156	x
Koszty akwizycji	(40 497)	(28 522)	42,0%
Koszty administracyjne	(24 909)	(24 132)	3,2%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	87 788	97 163	(9,6)%

Spadek wartości odszkodowań i świadczeń ubezpieczeniowych netto (spadek o 28.562 tys. zł, tj. o 9,6%) był przede wszystkim efektem niższych wypłat z tytułu dożyć ze starych polis portfela indywidualnego na życie i dożycie zawartych w latach 90-tych.

Różnica w zmianie stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (wzrost rezerw o 214.083 tys. zł w porównaniu do spadku o 26.156 tys. zł w I półroczu 2011 roku) wynikała głównie z wysokiej nowej sprzedaży ubezpieczeń o charakterze inwestycyjnym w kanale bancassurance oraz ze znacząco lepszych wyników inwestycyjnych, co przełożyło się na wzrost stanu rezerw w ubezpieczeniach typu unit-linked. Również wolniejsze „dożywanie” portfela starych polis indywidualnych na życie i dożycie zawartych w latach 90-tych pogłębiło efekt większego wzrostu stanu rezerwy matematycznej.

Dochody z działalności lokacyjnej składają się z dochodów alokowanych według cen transferowych oraz z dochodów z produktów o charakterze inwestycyjnym. W segmencie ubezpieczeń indywidualnych wzrosły one o 19.799 tys. zł głównie ze względu na wyższe przychody związane z produktami o charakterze inwestycyjnym – efekt lepszej sytuacji na rynkach finansowych. Dochody alokowane według cen transferowych pozostały na zbliżonym poziomie.

Wzrost kosztów akwizycji w tym segmencie (o 11.975 tys. zł, tj. o 42,0%) wynikał przede wszystkim z dynamicznego rozwoju sprzedaży produktów inwestycyjnych przez kanał bankowy.

W konsekwencji zdarzeń opisanych powyżej, wynik operacyjny segmentu spadł o 9.375 tys. zł do poziomu 87.788 tys. zł.

6.5. Inwestycje

Dochód z działalności lokacyjnej Grupy PZU za I półrocze 2012 roku wzrosł o 41,2% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego.

Dochody z działalności lokacyjnej w segmencie inwestycje¹⁵ stanowią nadwyżkę dochodów z lokat PZU i PZU Życie ponad dochody alokowane według cen transferowych do segmentów ubezpieczeniowych (segment ubezpieczeń korporacyjnych, masowych, grupowych i indywidualnie kontynuowanych oraz indywidualnych) jak i kontraktów inwestycyjnych. Dochody te wzrosły o 137,2%.

¹⁵ Dochód obejmuje „Dochody z lokat” w segmencie Inwestycje w ramach operacji na zewnątrz

Tabela 23: Wyniki z działalności lokacyjnej – podział na segmenty

	tys. zł		
Wyniki z działalności inwestycyjnej – podział na segmenty	1 stycznia – 30 czerwca 2012	1 stycznia – 30 czerwca 2011	zmiana %
Segment Inwestycje (operacje na zewnątrz)	597 997	252 135	137,2%
Segmenty działalności ubezpieczeniowej (PZU i PZU Życie)	918 962	832 117	10,4%
Pozostałe segmenty i korekty	6 945	(5 193)	x
RAZEM	1 523 904	1 079 059	41,2%

W I półroczu 2012 roku wprowadzono nową strategię inwestycyjną, której efektem było zwiększenie rentowności przy jednoczesnym obniżeniu zmienności wyników z działalności inwestycyjnej.

Wzrost wyników z działalności lokacyjnej Grupy PZU jak i segmentu inwestycje spowodowany był m.in. wzrostem cen obligacji (rentowność 2-letnich obligacji skarbowych spadła r/r o 19 pkt. bazowych, a 5-letnich o 63 pkt. bazowe) oraz instrumentów kapitałowych na rynkach finansowych (indeks WIG wzrósł w I półroczu 2012 roku o 8,6% wobec 1,9% w I półroczu 2011 roku).

Wzrost dochodów z działalności lokacyjnej na instrumentach kapitałowych o 192.890 tys. zł wynikał z lepszej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego koniunktury na rynkach finansowych.

Do wzrostu wyników osiągniętych na instrumentach dłużnych o 215.617 tys. zł przyczynił się spadek rynkowych stóp procentowych w I półroczu 2012 roku.

Na instrumentach pochodnych, nabywanych głównie w celu odpowiedniego zarządzania ryzykiem (m.in. rynkowym), zanotowano wzrost o 40.749 tys. zł w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku.

Tabela 24: Wyniki z działalności lokacyjnej

	tys. zł		
Wyniki z działalności inwestycyjnej	1 stycznia – 30 czerwca 2012	1 stycznia – 30 czerwca 2011	zmiana %
Instrumenty kapitałowe	299 926	107 036	180,2%
Instrumenty dłużne	1 271 377	1 055 760	20,4%
Nieruchomości inwestycyjne	41	3 607	(98,9)%
Instrumenty pochodne	65 881	25 132	162,1%
Należności	(92 742)	(102 211)	(9,3)%
Pozostałe	(20 579)	(10 265)	100,5%
RAZEM	1 523 904	1 079 059	41,2%

Działalność lokacyjna Grupy PZU prowadzona jest zgodnie z wymogami ustawowymi przy zachowaniu odpowiedniego stopnia bezpieczeństwa, płynności i rentowności. Dłużne papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa stanowiły ponad 70% portfela lokat¹⁶ zarówno na dzień 30 czerwca 2012 roku jak i 30 czerwca 2011 roku.

Spadek udziału oraz wartości instrumentów kapitałowych spowodowany był m.in. zmniejszeniem ich wyceny rynkowej w okresie od końca I półrocza 2011 roku do końca I półrocza 2012 roku oraz dostosowaniem ich wielkości do aktualnej strategii lokacyjnej Grupy PZU.

¹⁶ Portfel lokat obejmuje aktywa finansowe (łącznie z kontraktami inwestycyjnymi), nieruchomości inwestycyjne oraz ujemną wycenę instrumentów pochodnych

Tabela 25: Lokaty (łącznie z kontraktami inwestycyjnymi)

	tys. zł			
Lokaty (łącznie z kontraktami inwestycyjnymi)	30 czerwca 2012	Struktura na 30 czerwca 2012	30 czerwca 2011	Struktura na 30 czerwca 2011
Instrumenty kapitałowe, w tym:	4 907 562	9,9%	5 886 928	11,4%
Notowane instrumenty kapitałowe	4 782 653	9,7%	5 760 769	11,2%
Pozostałe instrumenty kapitałowe	124 909	0,2%	126 159	0,2%
Instrumenty dłużne, w tym:	43 914 508	88,9%	45 159 068	87,6%
Dłużne papiery wartościowe	36 196 897	73,3%	38 864 177	75,4%
Transakcje reverse repo i depozyty	6 751 356	13,7%	6 257 646	12,1%
Pożyczki	966 255	1,9%	37 245	0,1%
Nieruchomości inwestycyjne	534 493	1,1%	455 994	0,9%
Instrumenty pochodne (wartość netto)	30 703	0,1%	50 443	0,1%
RAZEM	49 387 266	100,0%	51 552 433	100,0%

6.6. Ubezpieczenia emerytalne

Tabela 26: Wyniki segmentu ubezpieczeń emerytalnych

	tys. zł		
Dane z rachunku zysków i strat - ubezpieczenia emerytalne	1 stycznia – 30 czerwca 2012	1 stycznia – 30 czerwca 2011	% zmiana
Przychody z tytułu prowizji i opłat	96 308	128 977	(25,3)%
Dochody z lokat	6 320	6 521	(3,1)%
Koszty akwizycji	(11 222)	(36 346)	(69,1)%
Koszty administracyjne	(32 501)	(38 972)	(16,6)%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	58 708	59 616	(1,5)%

W ramach przychodów z opłat i prowizji ("Przychody z działalności podstawowej jednostek nieubezpieczeniowych") w segmencie ubezpieczeń emerytalnych zanotowano spadek o 32.669 tys. zł (-25,3%) w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Zmiany te w szczególności wynikały ze:

- zmniejszenia o 33.713 tys. zł przychodów z opłaty od składek (ustawowe obniżenie składek przekazywanych przez ZUS do OFE z 7,3% do 2,3%);
- wzrost wynagrodzenia za zarządzanie (wyższy poziom aktywów OFE PZU); oraz
- zwiększenie przychodów z tytułu rachunku rezerwowego (odpowiednio o 457 tys. zł oraz 634 tys. zł).

Ustawowe obniżenie składek przekazywanych do OFE miało wpływ na ograniczenie kosztów opłat pobieranych przez ZUS o 7.618 tys. zł (-65,6%) prezentowanych jako koszty administracyjne.

Spadek kosztów akwizycji o 25.124 tys. zł (-69,1%) wynikał w szczególności z ustawowego zakazu akwizycji na rzecz OFE od początku 2012 roku.

W I półroczu 2012 roku koszty związane z uruchomieniem i funkcjonowaniem DFE PZU wyniosły 2.552 tys. zł, z czego większość stanowiły działania akwizycyjne i promujące sprzedaż nowego produktu.

Zysk z działalności operacyjnej za I półrocze 2012 roku i za I półrocze 2011 roku wyniósł odpowiednio 58.708 tys. zł i 59.616 tys. zł.

Na koniec czerwca 2012 roku, członkami OFE PZU było 2.220,7 tys. osób, co stanowiło 14,1% ogólnej liczby członków otwartych funduszy emerytalnych i daje OFE PZU pod tym względem trzecie miejsce na rynku.

6.7. Ukraina**Tabela 27: Wyniki segmentu Ukraina (ub. maj i os.)**

tys. zł			
Dane z rachunku zysków i strat - Ukraina	1 stycznia – 30 czerwca 2012	1 stycznia – 30 czerwca 2011	% zmiana
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	64 717	52 434	23,4%
Składki zarobione netto	53 167	40 833	30,2%
Dochody z lokat	10 011	7 277	37,6%
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(26 124)	(26 537)	(1,6)%
Koszty akwizycji	(17 711)	(13 428)	31,9%
Koszty administracyjne	(13 436)	(11 859)	13,3%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	5 907	(3 714)	x

Istotny wpływ na poszczególne elementy rachunku zysków i strat PZU Ukraine miała aprecjacja kursu waluty ukraińskiej (UAH) wobec złotego, wykorzystanego do przeliczenia danych za I półrocze 2012 – 15,4% r/r.

Wzrost składki przypisanej brutto o 23,4% w I półroczu 2012 roku w porównaniu do I półrocza 2011 roku wynikał ze zwiększenia sprzedaży dla klienta korporacyjnego oraz sprzedaży bezpośredniej (przez pracowników spółki). Ponadto, szczególną rolę dla zwiększania przypisu odegrały ubezpieczenia turystyczne, korporacyjne ubezpieczenia majątkowe oraz ubezpieczenia komunikacyjne.

Dochody z lokat wzrosły o 37,6% w porównaniu do I półrocza roku ubiegłego ze względu na spadek rentowności instrumentów dłużnych (obligacji) oraz podniesienie bazy płynnych aktywów w następstwie sprzedaży spółki Inter Risk (zgodnie z umową sprzedaży z dnia 22 grudnia 2011 roku pomiędzy PZU Ukraine, PZU Ukraine Life a Powszechną Kasą Oszczędności BP SA za łączną kwotę 2.500 tys. zł).

W I półroczu 2012 roku odnotowano poprawę współczynnika szkodowości (+15,9 p.p.), która była możliwa dzięki ograniczeniu popularnych, lecz szkodowych ubezpieczeń medycznych oraz zrównoważeniu portfela rentownym portfelem ubezpieczeń majątkowych.

Wzrost kosztów akwizycji o 31,9% wynikał ze zwiększenia sprzedaży ubezpieczeń majątkowych, komunikacyjnych i turystycznych, związanych z wyższymi obciążeniami pozyskiwanej sprzedaży.

Koszty administracyjne w walucie oryginalnej (UAH) były niższe w ujęciu rocznym o 1,6%, co było związane z polityką ścisłej kontroli kosztów. Wzrost o 13,3% w ujęciu PLN wynikał z różnic kursowych.

Wzrost wyniku z działalności operacyjnej o 9.621 tys. zł wynikał głównie z dodatniej dynamiki składki zarobionej netto, niższego tempa wzrostu odszkodowań i świadczeń ubezpieczeniowych netto oraz wzrostu dochodów z lokat.

6.8. Litwa**Tabela 28: Wyniki segmentu Litwa (ub. maj i os.)**

	tys. zł		
Dane z rachunku zysków i strat - Litwa	1 stycznia – 30 czerwca 2012	1 stycznia – 30 czerwca 2011	% zmiana
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	99 034	76 638	29,2%
Składki zarobione netto	81 098	63 095	28,5%
Dochody z lokat	3 960	3 440	15,1%
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(50 774)	(40 071)	26,7%
Koszty akwizycji	(24 153)	(18 754)	28,8%
Koszty administracyjne	(8 687)	(6 814)	27,5%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	1 444	896	61,2%

Istotny wpływ na poszczególne elementy rachunku zysków i strat PZU Lietuva miała aprecjacja kursu waluty litewskiej (LTL) wobec złotego, wykorzystanego do przeliczenia danych za I półrocze 2012 – 6,5% r/r.

Składki przypisane brutto wzrosły o 29,2% głównie dzięki zwiększonej sprzedaży ubezpieczeń casco oraz ubezpieczeń zdrowotnych.

Wzrost dochodów z lokat o 15,1% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego wynikał z poprawy sytuacji na rynku akcji w I połowie 2012 roku.

Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto wzrosły o 26,7% w szczególności w ubezpieczeniach zdrowotnych, w których spółka w ubiegłym roku znacząco zwiększyła swój udział rynkowy. Ponadto, wskaźnik szkodowości w ubezpieczeniach komunikacyjnych spadł w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego.

Dynamika wzrostu kosztów akwizycji (+28,8%) była na zbliżonym poziomie do dynamiki wzrostu składki przypisanej brutto (+29,2%). Koszty administracyjne wzrosły o 27,5% głównie ze względu na zwiększenie kosztów wynagrodzeń spowodowanych koniecznością tworzenia rezerwy na niewykorzystane urlopy (zjawisko cykliczne w I półroczu).

Wzrost wyniku z działalności operacyjnej o 548 tys. zł wynikał ze zmian kursu waluty litewskiej wobec złotego.

6.9. Kontrakty inwestycyjne

Rachunkowość kontaktów inwestycyjnych prowadzona jest metodą depozytową, w konsekwencji wolumeny z kontraktów inwestycyjnych nie stanowią przychodu wg MSSF.

Tabela 29: Składka przypisana brutto w segmencie kontrakty inwestycyjne

	tys. zł		
Składka przypisana wg rodzaju płatności - ubezpieczenia indywidualne	1 stycznia – 30 czerwca 2012	1 stycznia – 30 czerwca 2011	% zmiana
Składka regularna	7 157	4 168	71,7%
Składka jednorazowa	1 537 882	1 930 974	(20,4)%
Razem	1 545 039	1 935 142	(20,2)%

Składka przypisana brutto pozyskana z kontraktów inwestycyjnych w I półroczu 2012 spadła o 390.103 tys. zł (-20,2%) w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Zmiany w poziomie składki przypisanej brutto wynikały przede wszystkim z:

- niższej sprzedaży krótkoterminowych produktów na życie i dożycie oraz produktów inwestycyjnych powiązanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (unit-linked) w kanale bankowym;
- wzrostu sprzedaży krótkoterminowych produktów na życie i dożycie w kanale własnym;

- wprowadzenia do sprzedaży nowego produktu inwestycyjnego Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego.

Tabela 30: Wyniki segmentu kontrakty inwestycyjne

	tys. zł		
Dane z rachunku zysków i strat - kontrakty inwestycyjne	1 stycznia – 30 czerwca 2012	1 stycznia – 30 czerwca 2011	% zmiana
Składki ubezpieczeniowe przypisane brutto	1 545 039	1 935 142	(20,2)%
Ubezpieczenia grupowe	1 311 919	1 462 397	(10,3)%
Ubezpieczenia indywidualne	233 120	472 745	(50,7)%
Składki zarobione netto	1 544 232	1 935 142	(20,2)%
Dochody z lokat	94 264	29 766	216,7%
Odszkodowania i świadczenia ubezpieczeniowe netto	(1 621 671)	(599 156)	170,7%
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	1 446	(1 360 567)	x
Koszty akwizycji	(13 552)	(22 432)	(39,6)%
Koszty administracyjne	(6 871)	(6 292)	9,2%
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	4 165	(10 523)	x

Dochody z działalności lokacyjnej w segmencie kontraktów inwestycyjnych wzrosły o 64.498 tys. zł jako efekt lepszej sytuacji na rynkach finansowych.

Wyższa wartość odszkodowań i świadczeń ubezpieczeniowych netto (+1.022.515 tys. zł) wynikała ze znacznie wyższego poziomu wypłat z tytułu dożyć z krótkoterminowych ubezpieczeń o charakterze inwestycyjnym, głównie w kanale bancassurance.

Spadek rezerw techniczno – ubezpieczeniowych w I półroczu 2012 roku o 1.446 tys. zł w porównaniu do ich wzrostu w I półroczu 2011 roku o 1.360.567 tys. zł był pochodną znacznie wyższego w bieżącym roku wolumenu wypłat z tytułu dożyć z krótkoterminowych produktów inwestycyjnych przy jednoczesnym niższym poziomie ich sprzedaży.

Spadek kosztów akwizycji o 8.880 tys. zł (-39,6%) wynikał ze zmiany struktury sprzedaży – zastąpienie sprzedaży ubezpieczeń typu unit – linked przez ubezpieczenia na życie i dożycie, charakteryzujące się z niższą prowizją.

Powyższe czynniki przełożyły się na poprawę wyniku operacyjnego segmentu o 14.688 tys. zł, do kwoty 4.165 tys. zł.

7. Wskazanie czynników ryzyka, które mogą mieć wpływ na wyniki finansowe w II półroczu 2012

7.1. Działalność ubezpieczeniowa

Do czynników ryzyka mogących mieć wpływ na wyniki w segmentach działalności ubezpieczeniowej w kolejnym półroczu należą przede wszystkim:

- ponowne nasilenie kryzysu finansowego strefy euro prowadzącego do spowolnienia gospodarczego i mogącego przekładać się na ograniczenie popytu na produkty ubezpieczeniowe oraz wzrost szkodowości portfela ubezpieczeń finansowych;
- upadłości firm budowlanych, które przełożą się na znaczny wzrost wskaźnika szkodowości z ubezpieczeń finansowych, w szczególności w gwarancjach kontraktowych na skutek niewywiązania się z zobowiązań;
- obowiązek dostosowania się do nowych wymogów wynikających z przygotowywanej ustawy o działalności ubezpieczeniowej w związku z wdrożeniem projektu Wyłącalność II, w tym m.in. zmiany metod wyceny niektórych pozycji finansowych czy kalkulacji wskaźników biznesowych;

- zwiększone ryzyko kolejnych niekorzystnych dla rynku ubezpieczeniowego orzeczeń sądowych m.in. w zakresie zadośćuczynienia rodzinom ofiar wypadków;
- brak precyzyjnie określonego w znowelizowanej ustawie o podatku VAT zakresu zwolnień przedmiotowych dotyczących np. usług ubezpieczeniowych, usług medycznych;
- zmiany w rynku pośrednictwa finansowego, zahamowanie wzrostu popularności niezależnego doradztwa finansowego, a tym samym ograniczenie liczby kanałów sprzedaży produktów spółek;
- zmiany dotychczasowego poziomu śmiertelności, długowieczności i zachorowalności (ubezpieczenia na życie);
- mała elastyczność wielu aplikacji produktowych działających w spółkach Grupy PZU, utrudniające szybkie dostosowywanie się do zmieniających potrzeb rynkowych.

7.2. Działalność inwestycyjna

Do czynników ryzyka mogących mieć wpływ na wyniki w segmencie Inwestycje w kolejnym półroczu należą przede wszystkim:

- sytuacja na rynkach kapitałowych, w szczególności na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie – część dochodów z działalności inwestycyjnej jest uzależniona od trendów na tych rynkach;
- zmienność rentowności skarbowych papierów wartościowych uzależniona od sytuacji gospodarczej Polski i krajów Unii Europejskiej - spadek rentowności papierów może wpłynąć na obniżenie rentowności lokat i potencjalną konieczność zmiany wysokości stosowanych w Grupie PZU stóp technicznych.

7.3. Fundusze emerytalne

Do czynników mogących mieć wpływ na wyniki spółki PTE PZU w II półroczu 2012 roku należą przede wszystkim:

- niskie tempo wzrostu wynagrodzeń wpływające na niższą dynamikę składek odprowadzanych przez członków funduszy emerytalnych;
- pogłębienie się kryzysu finansowego i jego bezpośredni negatywny wpływ na wartość zarządzanych przez PTE PZU aktywów;
- możliwe zmiany regulacji prawnych dotyczących OFE, które mogą wpłynąć na zmniejszenie przychodów spółki.

8. Stanowisko Zarządu dotyczące wcześniej publikowanych prognoz wyników

PZU nie przekazywał do publicznej wiadomości prognoz wyników jednostkowych ani skonsolidowanych.

DZIAŁALNOŚĆ GRUPY PZU W I PÓŁROCZU 2012 ROKU**9. Działalność, główne kierunki rozwoju i osiągnięcia głównych Spółek Grupy PZU****9.1. Rating**

PZU i PZU Życie podlegają regularnej ocenie przez agencje ratingowe. Rating nadany PZU i PZU Życie jest oceną wynikającą z analizy danych finansowych, pozycji konkurencyjnej, zarządzania i strategii korporacyjnej. Rating zawiera również perspektywę ratingową (ang. outlook), czyli przyszłą ocenę sytuacji spółki w przypadku zaistnienia określonych okoliczności.

Na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania z działalności Grupy PZU, obie spółki posiadały długoterminowy rating kredytowy oraz rating siły finansowej (nadany przez agencję Standard & Poor's Ratings Services w dniu 16 lipca 2009 roku) na poziomie A ze stabilną perspektywą ratingową. W dniu 23 lipca 2012 roku agencja Standard & Poor's Ratings Services podtrzymała powyższy rating.

Tabela 31: Rating PZU i PZU Życie

Nazwa zakładu	Rating oraz perspektywa	Data aktualizacji	Poprzedni rating oraz perspektywa	Data poprzedniej aktualizacji
PZU				
Rating siły finansowej	A /stabilna/	23 lipca 2012	A /stabilna/	22 lipca 2011
Rating wiarygodności kredytowej	A /stabilna/	23 lipca 2012	A /stabilna/	22 lipca 2011
PZU Życie				
Rating siły finansowej	A /stabilna/	23 lipca 2012	A /stabilna/	22 lipca 2011
Rating wiarygodności kredytowej	A /stabilna/	23 lipca 2012	A /stabilna/	22 lipca 2011

9.2. Realizacja strategii i przedsięwzięcia rozwojowe

Prowadzone w minionym półroczu działania projektowe były bezpośrednio związane z realizacją strategii Grupy PZU na lata 2012-2014. Strategia ta jest w dużej mierze kontynuacją realizacji celów wyznaczonych w ramach strategii na lata 2009-2011. Celem Grupy PZU pozostaje utrzymanie rentownego wzrostu, budowanie efektywnej kosztowo organizacji nastawionej na zaspokajanie potrzeb klientów oraz wiodącej pozycji na polskim rynku usług ubezpieczeniowych.

Do najważniejszych działań zrealizowanych w I półroczu br. należą:

- odświeżenie marki PZU. W maju rozpoczęto kampanię reklamową oraz wymianę oznakowania zewnętrznego i wewnętrznego placówek;
- wybór dostawcy, który będzie wspierał wdrożenie nowego systemu produktowego w PZU.

Działania w obecnie przyjętej Strategii skoncentrowane są na budowie organizacji działającej według segmentów klientów. Poniżej przedstawiono działania realizowane w I półroczu br. w poszczególnych obszarach:

W segmencie klienta masowego:

- rozpoczęto działania mające na celu wprowadzenie nowego systemu produktowego dla PZU, który (jako narzędzie produktowe) będzie miał wpływ na elastyczność produktów oraz będzie narzędziem dla poszczególnych kanałów dystrybucji; w I połowie br. opracowano nowy model operacyjny oraz zakończono proces wyboru dostawcy;
- przeprowadzono kolejne kampanie sprzedażowe na bazie powstałego działu i systemu CRM.

W minionym okresie, główne działania w ramach klienta grupowego związane były z rozwojem w sektorze ubezpieczeń zdrowotnych, w tym:

- wprowadzenie nowych umów indywidualnej kontynuacji dla ubezpieczeń grupowych na życie;
- dalsze udoskonalanie i rozwój oferty ambulatoryjnej opieki medycznej kierowanej do klientów instytucjonalnych, w tym dalsza rozbudowa sieci świadczeniodawców oraz doskonalenie funkcjonowania procesów w obszarze ubezpieczeń zdrowotnych w PZU Pomoc SA;
- wprowadzenie na rynek ubezpieczenia lekowego.

W segmencie klienta korporacyjnego prowadzono prace mające na celu udoskonalenie obsługi klientów oraz budowanie ekspertyzy, która umożliwi zapewnienie klientom kompleksowej pomocy w zarządzaniu ryzykiem.

W modelu obsługi klienta:

- trwa proces wdrożenia sieci nowoczesnych placówek - dobrze widocznych, wspólnych dla całej Grupy PZU i nastawionych na sprzedaż. Do końca I połowy 2012 roku otwarto pierwszą transzę (w liczbie 30) takich placówek;
- kontynuowano proces unifikacji struktur zarządzania obecnymi placówkami w Grupie PZU oraz pracowników front-office w celu umożliwienia kompleksowej obsługi klientów ubezpieczeń na życie i majątkowych we wszystkich placówkach;
- prowadzona była dalsza optymalizacja w zakresie likwidacji szkód i świadczeń, gdzie do najważniejszych inicjatyw realizowanych w I połowie br. zaliczyć można:
 - dalszy rozwój platformy komunikacji „E-szkoda”:
 - w PZU i PZU Życie przez Internet zgłaszanych jest aktualnie odpowiednio ok. 14% wszystkich szkód oraz ok. 30% wszystkich świadczeń;
 - dalsze odzyskiwanie zaległych roszczeń regresowych;
 - dalszy rozwój usługi mass printingu;
 - optymalizację procesu likwidacji wybranych szkód poprzez telefoniczną obsługę szkody, dzięki wdrożeniu procesu likwidacji uproszczonej dla szkód komunikacyjnych;
 - wypracowanie mechanizmów pozwalających na skuteczne kierowanie klientów i poszkodowanych do usługodawców gwarantujących najlepsze warunki współpracy.

W ramach działań nakierowanych na optymalizację modelu operacyjnego:

- prowadzona była konsolidacja systemów informatycznych wspierających obsługę ubezpieczeń na życie;
- zakończono II etap wdrożenia wspólnego dla PZU i PZU Życie systemu klasy ERP - w I połowie 2012 roku wdrożono dodatkowo ujednolicone procesy w obszarze zarządzania nieruchomościami oraz pilotażowo część procesów z obszaru księgowości ubezpieczeniowej;
- rozpoczęto prace wdrożeniowe związane ze sprzedażą nieruchomości zbędnych z punktu widzenia działalności statutowej PZU, co pozwoli na obniżenie kosztów utrzymania nieruchomości;
- uruchomiono Projekt Solvency II mający na celu dostosowanie Grupy PZU do wymogów regulacyjnych związanych z dyrektywą Solvency II.

Dodatkowo realizowane były działania mające na celu przekształcenie Grupy PZU w organizację zorientowaną na wyniki:

- wypowiedziano Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy („ZUZP”) w celu umożliwienia wprowadzenia motywującego systemu wynagrodzeń dla pracowników;
- zakończono prace związane z opisem stanowisk pracy, trwają przygotowania do procesu ich wyceny;
- rozpoczęto prace nad wdrożeniem narzędzia do nadawania i oceny celów pracowników, który jest niezbędny do wprowadzenia nowego systemu wynagradzania. Wypracowane rozwiązanie wspierać będzie również takie obszary jak procesy szkoleniowe, rekrutacyjne, indywidualne plany rozwoju czy też zarządzanie talentami;
- w ramach działań mających na celu wzmocnienie pozycji PZU jako preferowanego pracodawcy wypracowano EVP (Employee Value Proposition) - pakiet cech wizerunku i wartości, które przyciągają najbardziej pożądanych przez pracodawcę kandydatów. W ramach tych działań uruchomiono również pierwszą, w nowej formule, edycję Programu praktyk i staży.

9.3. Główne działania marketingowe w I połowie 2012 roku

Reklama, Media i Internet

Działalność reklamowa PZU koncentrowała się w I półroczu 2012 roku na przeprowadzeniu kampanii Brand Refresh Day odświeżającej markę PZU składającej się z dwóch etapów – wizerunkowej i produktowej. Jej celem było przedstawienie nowego logo i identyfikacji wizualnej oraz zmian, które zaszły w Grupie PZU. Kampania była częścią działań wpisujących się w proces odświeżenia marki. W spotach telewizyjnych z autoironią i humorem zmierzono się z wizerunkiem wielkiej, biurokratyzowanej firmy ze skomplikowanymi procedurami. Zaprezentowano, iż PZU jako organizacja potrafi popatrzeć na siebie z dystansem. Jednocześnie zaakcentowano, iż „Zmieniamy się na dobre”. Szerokozasięgowa kampania wizerunkowa oparta była na telewizji, prasie, internecie i kinie.

Od dnia 4 czerwca do końca lipca br. trwała druga część kampanii - produktowa, komunikująca zróżnicowane kanały dostępu klientów do Grupy PZU oraz kompetencje inwestycyjne Grupy PZU.

W ramach prowadzonych działań o charakterze edukacyjnym Grupa PZU kontynuowała w Internecie dwa serwisy dedykowane ubezpieczeniom:

- „JakieUbezpieczenie.pl” - strona edukacyjna, która w prosty i łatwo dostępny sposób tłumaczy korzyści wynikające z produktów ubezpieczeniowych. Nie jest to strona sprzedażowa, a wyłącznie informacyjna;
- „ŻycieNa100procent.pl” - strona zawierająca m.in. kalkulatory oszczędnościowe, ankiety i animacje produktowe, wywiady z gwiazdami, artykuły zachęcające do oszczędzania itp.

Sponsoring

Oprócz kampanii medialnych prowadzono również szereg działań sponsorskich, które miały bezpośredni wpływ na budowanie pozytywnego wizerunku Grupy PZU. Ubezpieczyciel wystąpił jako sponsor i mecenas różnego rodzaju wydarzeń, zarówno o zasięgu ogólnopolskim jak i lokalnym.

Grupa PZU jako Mecenas Kultury Polskiej od lat wspiera najważniejsze instytucje kultury w Polsce:

- Zamek Królewski w Warszawie;
- Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie;
- Muzeum Narodowe w Krakowie;
- Willę Decjusza w Krakowie.

Wśród prowadzonych działań sponsoringowych znalazły się również:

- sponsorowanie Nocy Muzeów (w tym: w Zamku Królewskim, Muzeum Łazienki Królewskie oraz Muzeum Narodowym);
- sponsorowanie XIX Bydgoskiego Festiwalu Operowego;
- patronat nad 50. urodzinami Trójki – PR Program 3;
- sponsorowanie konkursu „Droga na Harvard”;
- wsparcie organizacji dbających o bezpieczeństwo Polaków – Mazurskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Suwalskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, KKW NSZZ Funkcjonariuszy Straży Granicznej;
- wsparcie powiązanych z PZU branżowo społeczności lokalnych – Polska Izba Pośredników Ubezpieczeniowych i Finansowych, Okręgowa Izba Radców Prawnych w Warszawie, Zrzeszenie Prawników Polskich, Fundacja Instytut Studiów Wschodnich.

Prewencja

W I półroczu 2012 roku Grupa PZU kontynuowała prowadzoną już od wielu lat działalność prewencyjną, której głównym celem jest poprawa bezpieczeństwa osób i mienia oraz nakłanianie do bezpiecznych zachowań i redukcji różnego rodzaju ryzyk. W obszarze prewencji w tym okresie podjęto następujące działania:

- kontynuacja współpracy z TOPR i GOPR oraz Mazurskim OPR i Suwalskim WOPR;
- realizacja programu prewencyjnego „Policja 2008”;
- działania prewencyjne podczas projektu Kia Lotos Race;
- program prewencyjny „Bezpieczna Flota” – cykl szkoleń dla kierowców flotowych;
- współpraca ze Stowarzyszeniem „Misie Ratuja Dzieci”;
- program prewencyjny „Zdrowa Gmina”, którego celem jest wczesne wykrywanie chorób nowotworowych;
- program Auto Mobility Centrum – projekt nakierowany na obsługę sektora kierowców z różnymi dysfunkcjami;
- program Mali Ratownicy – cykl szkoleń z zakresu pierwszej pomocy dla dzieci;
- współorganizacja Ogólnopolskich i Regionalnych Zawodów Sportowych Olimpiad Specjalnych.

9.4. Działalność PZU w I połowie 2012 roku

9.4.1. Sprzedaż

PZU oferuje szeroki zakres ubezpieczeniowych produktów majątkowych i osobowych, w tym w szczególności ubezpieczenia komunikacyjne, majątkowe, osobowe, rolne oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. W ofercie PZU znajduje się ponad 200 produktów ubezpieczeniowych. Ubezpieczenia komunikacyjne stanowią najistotniejszą grupę produktów oferowanych przez PZU, zarówno pod względem liczby obowiązujących umów ubezpieczenia, jak również udziału składki przypisanej brutto w łącznej składce przypisanej brutto PZU.

W pierwszej połowie 2012 roku działania PZU były w dużej mierze skoncentrowane na poprawie rentowności portfela ubezpieczeń korporacyjnych i działaniach prosprzedażowych oraz porządkujących ofertę w ubezpieczeniach dla klientów masowych.

Produkty - klient masowy

- W I połowie 2012 roku PZU dostosował swą działalność do zmian wynikających z nowelizacji ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, UFG i PBUK oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 205 z 2011 roku, poz. 1210).

- Jednocześnie, rozpoczęto systematyczną weryfikację wszystkich nowych klientów ubezpieczeń komunikacyjnych w zakresie zgodności złożonego przez nich oświadczenia o dotychczasowym przebiegu ubezpieczenia Bonus-Malus z danymi zgromadzonymi w Ośrodku Informacji Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego.
- Wprowadzano zmiany tariff ubezpieczeń komunikacyjnych dla klientów indywidualnych i MŚP w celu dostosowania ich do warunków rynkowych, a w szczególności zmieniających się kosztów odszkodowań.
- Wprowadzono zmiany w kompleksowym pakiecie dla klientów MŚP – PZU Doradca. Zmiany miały na celu dostosowanie tariff ubezpieczenia do ponoszonego ryzyka, w szczególności w zakresie ryzyka powodziowego.
- Ze względu na wysoką szkodowość obowiązkowych dotowanych ubezpieczeń upraw rolnych, w sezonie wiosennym 2012 wprowadzone zostały zmiany w ofercie tych ubezpieczeń, mające na celu poprawę rentowności (m.in. zostały podniesione tariffy dla wybranych ryzyk).
- Zgodnie ze zmianami w ustawodawstwie (pakiet ustaw zdrowotnych) wdrożona została nowa oferta obowiązkowych i dobrowolnych ubezpieczeń dla placówek medycznych. W związku z wejściem w życie obowiązkowych ubezpieczeń na rzecz pacjentów z tytułu zdarzeń medycznych wyłączono z oferty PZU niszowy produkt: ubezpieczenie niekorzystnych następstw planowych zabiegów operacyjnych.

Produkty – klient korporacyjny

W obszarze ubezpieczeń majątkowych dla klientów korporacyjnych kontynuowano selektywną strategię sprzedażową przy zastosowaniu ostrożnej polityki underwritingowej poprzez:

- ograniczanie sprzedaży ubezpieczeń w odniesieniu do podmiotów z branż o wysokiej szkodowości;
- usprawnianie procesu selekcji, klasyfikacji i oceny ryzyka;
- szersze stosowanie klauzul dodatkowych i ograniczeń techniczno-ubezpieczeniowych zmieniających zakres ubezpieczenia;
- podnoszenie kwalifikacji pracowników odpowiedzialnych za sprzedaż oraz underwriting poprzez system szkoleń z zakresu oceny ryzyka.

Ponadto, wprowadzano do oferty nowe ubezpieczenie wypadkowe na rzecz pacjentów z tytułu zdarzeń medycznych (NNW szpitali od dnia 1 stycznia 2012 roku było ubezpieczeniem obowiązkowym, jednakże Ministerstwo Finansów zmieniło legislację zwalniając zakłady opieki zdrowotnej z obowiązku ochrony ubezpieczeniowej) oraz zmodyfikowany produkt OC podmiotów leczniczych (wzrost sum gwarancyjnych).

Produkty – ubezpieczenia finansowe

- W obszarze gwarancji ubezpieczeniowych, w czerwcu 2012 roku Zarząd PZU podjął decyzję o ograniczeniu sprzedaży gwarancji na realizację kontraktów budowlanych ze względu na słabą kondycję finansową tego sektora.
- W obszarze ubezpieczeń kredytów bankowych dzięki współpracy z PKO BP SA na zasadach wyłączności w I półroczu 2012 roku nastąpił wzrost przypisu składki w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego.
- W obszarze ubezpieczenia wierzytelności pieniężnych w I półroczu 2012 roku PZU wznowił sprzedaż produktów z tej linii biznesowej.

Produkty – ubezpieczenia bankowe

- W I połowie 2012 roku koncentrowano się na rozwoju oferty i pozyskaniu nowych kontraktów w obszarze bankowych ubezpieczeń ochronnych, w szczególności w obszarze ubezpieczeń związanych z kredytami hipotecznymi i kartami płatniczymi.
- Kontynuowano współpracę z dotychczasowymi partnerami biznesowymi, będącymi wiodącymi bankami na rynku polskim – m.in. PKO BP SA, ING Bank Śląski SA, Bank Millennium SA, BGŻ SA.

Sieć sprzedaży

Organizacja sieci sprzedaży PZU ma na celu zagwarantowanie utrzymania wysokiej efektywności sprzedaży, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiej jakości świadczonych usług. Osiągane jest to poprzez dwuwymiarową organizację sprzedaży:

- podział wg kanałów dystrybucji;
- segmentację klientów.

Na dzień 30 czerwca 2012 roku PZU oferował produkty w następujących kanałach dystrybucji:

- agenci na wyłączność – własna sieć agencyjna PZU:
 - agenci biurowi (330 - agenci wspierający sprzedaż we własnych placówkach PZU);
 - agenci wyłączni terenowi (5960)¹⁷;
- Agencje Grupy (17; pilotażowy program – agenci prowadzący stacjonarne placówki);
- multiagencje – agenci współpracujący z kilkoma zakładami ubezpieczeń (2.461)¹⁸;
- brokerzy ubezpieczeniowi (ok. 800);
- bancassurance – sprzedaż za pośrednictwem banków i innych partnerów, dla których sprzedaż ubezpieczeń stanowi działalność dodatkową;
- direct – sprzedaż telefoniczna i przez Internet;
- pracownicy PZU – sprzedaż we własnych placówkach.

9.4.2. Likwidacja szkód

W ramach procesu likwidacji szkód m.in.:

- wprowadzono nowe procedury likwidacji szkód majątkowych, OC i Klientów Korporacyjnych;
- uruchomiono zespoły uproszczonej likwidacji szkód w pojeździe w celu optymalizacji procesu wypłaty odszkodowań (bez konieczności dokonywania oględzin pojazdu, kosztorysowe rozliczenie szkody);
- usprawniono proces bieżącej obsługi regresów oraz odzyskanie zaległych roszczeń regresowych poprzez wdrożenie funkcjonalności rozpoznawania potencjalnych regresów w systemie do obsługi szkód;
- wprowadzono moduł kierowalności szkód do Sieci Naprawczej (kierowanie klientów do współpracujących zakładów naprawczych).

9.5. Działalność PZU Życie w I połowie 2012 roku

9.5.1. Sprzedaż

Produkty - ubezpieczenia grupowe

- Przeprowadzono retaryfikację ubezpieczeń grupowych, której efektem były zmiany wdrożone od początku 2012 roku:
 - nowe poziomy taryfikacji, pozwalające na zwiększenie elastyczności cenowej ofert oraz usystematyzowanie wysokości rabatów i zróżnicowanie prowizji;
 - trzy nowe typy gwarancji kontynuacji zróżnicowane pod względem wysokości składki za prawo do kontynuacji w fazie grupowej i różnicujące wysokość składki w fazie kontynuacji.

¹⁷ łącznie z dealerami współpracującymi z PZU na podstawie umowy wyłącznej (177)

¹⁸ łącznie z dealerami współpracującymi z PZU na podstawie umowy multiagencyjnej (987)

- Ze względu na sukcesywne wypieranie portfela grupowego ubezpieczenia na życie typ P przez grupowe ubezpieczenie pracownicze typ P Plus zostało ono wycofane ze sprzedaży.
- W związku z wyrokiem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, który od dnia 21 grudnia 2012 roku nie dopuszcza różnicowania składek ubezpieczeniowych ze względu na płeć ubezpieczonych, planowane jest wdrożenie odpowiednich zmian do warunków ubezpieczenia w II połowie br.
- Spółka położyła także nacisk na rozwój Klubu PZU Pomoc w Życiu, który na koniec czerwca 2012 roku osiągnął ponad 2,1 mln klubowiczów. Jednocześnie, PZU Życie konsekwentnie pracuje nad wzbogacaniem oferty dla Klubowiczów.
- W związku z obowiązkiem stosowania wymogów wynikających z Prawa Zamówień Publicznych (Dz. U. 113 z 2010 roku, poz. 759 z późn. zm.) do składania zamówień na usługi ubezpieczeniowe zauważalny jest wzrost liczby zakładów pracy z sektora publicznego, które decydują się na stosowanie procedur przetargowych przed zawarciem ubezpieczenia grupowego.

Produkty - ubezpieczenia indywidualne

- W związku z wejściem w życie 1 stycznia 2012 roku regulacji prawnych wprowadzających dodatkową możliwość oszczędzania środków na emeryturę z ulgą finansową, PZU Życie wprowadziło do oferty nowy produkt - Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego („IKZE”). Główną zaletą IKZE jest możliwość uzyskania bieżącej ulgi podatkowej, poprzez odliczenie od podstawy opodatkowania kwot wpłaconych na IKZE w danym roku.
- W I półroczu 2012 roku nadal dużą popularnością cieszyła się sprzedaż ubezpieczenia Plan na Życie. Wynika ona z połączenia elementów ochronnych i inwestycyjnych, które pozwalają dopasować się do potrzeb Klienta na każdym etapie jego życia.
- W związku z obserwowanym na rynku niesłabnącym zainteresowaniem produktami strukturyzowanymi, PZU Życie stale rozwija ofertę Świata Zysków, który stanowi alternatywę bądź uzupełnienie dla innych produktów inwestycyjnych. W I półroczu 2012 roku przeprowadzono 6 kolejnych subskrypcji tego produktu o zróżnicowanych strategiach inwestycyjnych. W 2012 roku zgodnie z wcześniejszymi planami zwiększono liczbę subskrypcji (w II półroczu 2012 roku planowane są kolejne subskrypcje) oraz skrócono czas ich trwania.

Produkty - ubezpieczenia bankowe

- W I półroczu br. we współpracy z Bankiem Handlowym w Warszawie przeprowadzono kilka subskrypcji produktu strukturyzowanego w wersji – autocall (z możliwością zakończenia przed terminem wykupu przy spełnieniu określonych warunków dotyczących poziomu bazowych instrumentów/indeksów).
- W styczniu 2012 roku za pośrednictwem placówek PKO BP SA rozpoczęto kolejną edycję sprzedaży ubezpieczenia na życie i dożycie „Solidna Stopa”.
- Kontynuowano sprzedaż, wdrożonego wspólnie z Bankiem Millennium z końcem 2011 roku, ubezpieczenia na życie i dożycie z UFK – Wielowalutowy Program Inwestycyjny.
- W zakresie ubezpieczeń ochronnych, kontynuowana była współpraca z dotychczasowymi partnerami biznesowymi m.in. PKO BP SA, Bankiem Millennium SA, ING Bankiem Śląskim SA, BGŻ SA.
- Prowadzone były również rozmowy z potencjalnymi partnerami w zakresie uzupełnienia oferty do kredytów hipotecznych o ubezpieczenia na życie dla kredytobiorców.

Produkty - ubezpieczenia zdrowotne

W I półroczu 2012 roku w obszarze ubezpieczeń zdrowotnych:

- kontynuowano model współpracy z PZU Pomoc SA jako dostawcy usług medycyny pracy oraz podmiotu koordynującego sieć podwykonawców medycznych w modelu fee for service, w tym zwiększono do 709 liczbę placówek medycznych obsługujących klientów ubezpieczenia zdrowotnego (planowany jest dalszy rozwój sieci placówek);
- wprowadzono do oferty pierwsze na polskim rynku ubezpieczenie lekowe, dzięki któremu klienci mogą znacząco obniżyć koszty zakupu leków.

Sieć sprzedaży

PZU Życie prowadzi dystrybucję ubezpieczeń za pomocą zarówno sieci własnej jak i sieci agencyjnej. Dodatkowo wykorzystywane są nowoczesne i popularne na polskim rynku kanały dystrybucji, jak kanał bankowy czy sprzedaż bezpośrednia (mailing). Kluczowymi kanałami dystrybucji są:

- Sprzedaż korporacyjna – pracownicy PZU Życie, których kluczowym zadaniem jest sprzedaż oraz utrzymanie portfela ubezpieczeń grupowych;
- Sprzedaż agencyjna – sieć ok 2,3 tys. agentów wyłącznych oraz 172 Menadżerów Zespołów Sprzedażowych, ukierunkowanych na sprzedaż ubezpieczeń grupowych i indywidualnych oraz utrzymanie i obsługę portfela ubezpieczeń indywidualnych;
- Sieć jednostek własnych – sieć wspólnych placówek PZU i PZU Życie, które oprócz funkcji obsługowych pełnią również funkcje sprzedażowe, w szczególności w zakresie ubezpieczeń indywidualnych (w tym indywidualnie kontynuowanych);
- Sprzedaż bezpośrednia – kanał dystrybucji wykorzystywany do pozyskiwania klientów ubezpieczeń indywidualnie kontynuowanych (w tym dosprzedaży ubezpieczeń dodatkowych);
- Kanał bankowy – sieć banków, we współpracy z którymi spółka dystrybuje szeroką ofertę produktów inwestycyjnych oraz produktów ochronnych.

9.5.2. Likwidacja świadczeń

W I półroczu 2012 roku w ramach likwidacji świadczeń konsekwentnie prowadzono optymalizację procesów, w tym m.in.:

- uruchomiono pilotażowy proces sprzedaży ze świadczeń przy współpracy z Pionem Sieci Grupy;
- uruchomiono proces automatycznej likwidacji prostych świadczeń na życie w celu obniżenia kosztów likwidacji świadczeń oraz usprawnienia działań;
- usprawniono proces przekazywania pism wychodzących w toku prowadzonego postępowania likwidacyjnego – celem zmniejszenia kosztów przesyłek pocztowych;
- zintegrowano system rejestracji polis i ubezpieczonych z systemem obsługi świadczeń w celu umożliwienia klientom monitorowania statusu roszczenia.

9.6. Działalność PTE PZU w I połowie 2012 roku

W związku z wprowadzonym od dnia 1 stycznia 2012 roku zakazem akwizycji na rzecz otwartych funduszy emerytalnych, PTE PZU prowadzi jedynie działania informacyjne i reklamowe w Internecie dotyczące oferowanego produktu. Podjęte zostały także działania usprawniające proces zawierania w trybie korespondencyjnym umów o członkostwo w OFE PZU.

Ponadto, działając w interesie członków OFE PZU, Zarząd PTE PZU postanowił zmienić bank pełniący funkcję Depozytariusza, którym został ING Bank Śląski SA, uzyskując w dniu 18 listopada 2011 roku zezwolenie KNF. Pierwszym dniem pełnienia funkcji przez ING Bank Śląski SA był 14 stycznia 2012 roku. Dokonana zmiana – przy zachowaniu dotychczasowych standardów obsługi i bezpieczeństwa środków powierzonych przez członków

OFE PZU - pozwoli na znaczne ograniczenie wysokości opłat ponoszonych na rzecz Depozytariusza z tytułu przechowywania aktywów OFE PZU.

PTE PZU znalazło się w gronie pierwszych podmiotów na rynku, któremu KNF zezwoliła (z dniem 22 listopada 2011 roku) na prowadzenie działalności w zakresie utworzenia i zarządzania Dobrowolnym Funduszem Emerytalnym. Oferowany przez PTE PZU w ramach III filaru ubezpieczeń emerytalnych nowy produkt pozwala na skorzystanie z ulgi podatkowej w podatku dochodowym od osób fizycznych dla osób, które dokonają wpłat na IKZE, do wysokości rocznego limitu określonego przez ustawodawcę. Niemniej jednak, IKZE jest jeszcze produktem słabo rozpoznawalnym przez klientów.

W I półroczu br. spółka koncentrowała się przede wszystkim na podejmowaniu działań o charakterze informacyjno- edukacyjnym na temat nowego produktu, standaryzowaniu zasad obsługi IKZE, ustalaniu zakresu i nadzorowaniu rozwoju systemów wykorzystywanych przez Agenta Transferowego do obsługi kont.

10. Planowane główne kierunki rozwoju

Zgodnie z przyjętą Strategią na lata 2012-2014 w najbliższych latach model operacyjny Grupy PZU będzie podlegał transformacji z organizacji działającej według linii produktowych na organizację działającą według segmentów klientów. Działania te pozwolą na lepsze zrozumienie potrzeb klientów oraz odpowiednie reagowanie na te potrzeby. W planach na kolejne lata znajduje się również dalsza optymalizacja operacyjna Grupy PZU.

Zorientowanie na klienta oraz wysoka efektywność operacyjna pozwolą na utrzymanie pozycji lidera – Grupa PZU pozostanie największą i najbardziej rentowną firmą ubezpieczeniową w Europie Środkowo Wschodniej.

Realizacja postawionych celów będzie możliwa dzięki kontynuacji działań zapoczątkowanych w Strategii na lata 2009-2012 oraz działaniom przewidzianym w ramach Strategii na lata 2012-2014.

W segmencie klienta masowego działania Grupy PZU będą w dalszym ciągu koncentrować się na:

- utrzymaniu udziałów rynkowych w segmencie ubezpieczeń komunikacyjnych i majątkowych oraz wprowadzeniu zaawansowanych zasad ustalania cen i reagowania na zmiany rynkowe;
- rozwoju produktów oszczędnościowych i inwestycyjnych, w szczególności produktów długoterminowego oszczędzania;
- dalszym rozwoju w obszarze sprzedaży masowej m.in. poprzez rozwój podstawowych kanałów dystrybucji.

W segmencie klienta grupowego działania będą koncentrować się na:

- utrzymaniu rentownej pozycji lidera w ubezpieczeniach na życie;
- dalszemu kreowaniu rynku ubezpieczeń zdrowotnych, celem zwiększenia skali biznesu w tym obszarze;
- aktywnej dosprzedaży klientom grupowym produktów związanych z ubezpieczeniami zdrowotnymi i lekowymi;
- wzmocnieniu bezpośrednich relacji z ubezpieczonym dzięki ofercie Klubu PZU Pomoc w Życiu.

W segmencie klienta korporacyjnego Grupa PZU będzie w dalszym ciągu prowadzić działania, których celem jest:

- przekształcanie PZU w partnera biznesowego o silnej pozycji eksperckiej, będącego nie tylko podmiotem sprzedającym ubezpieczenia, ale również doradcą dla klienta;
- utrzymaniu pozycji rynkowej w ubezpieczeniach komunikacyjnych oraz zwiększeniu udziałów rynkowych w ubezpieczeniach pozakomunikacyjnych.

W modelu operacyjnym działania Grupy PZU będą skupiały się na:

- kontynuacji działań związanych z wprowadzeniem nowego systemu produktowego w PZU, który pozwoli na zwiększenie efektywności operacyjnej;
- wdrożeniu nowego modelu obsługi klientów, zakładającego zintegrowaną i zgodną z oczekiwaniami klientów strukturę kanałów kontaktu, w szczególności dalszą budowę sieci nowoczesnych placówek sprzedażowo-usługowych;
- dalszej optymalizacji w zakresie likwidacji szkód i świadczeń.

Dodatkowo kontynuowane będą działania mające na celu:

- przekształcenia Grupy PZU w organizację zorientowaną na wyniki;
- w przypadku pojawienia się odpowiednich ofert, zwiększenie skali działania Grupy PZU poprzez ekspansję międzynarodową na rynkach Europy Środkowo-Wschodniej;
- dalsze wprowadzanie zmian w polityce inwestycyjnej obejmującej m.in. zmianę struktury lokat, której efektem będzie zwiększenie rentowności przy jednoczesnym obniżeniu zmienności wyniku z działalności inwestycyjnej.

11. Zarządzanie ryzykiem

Wdrożony przez Grupę PZU system zarządzania ryzykiem jest ukierunkowany na kontrolę ryzyka, jak również na zachowanie odpowiedniego poziomu kapitalizacji. Poprzez identyfikację, analizę, pomiar, kontrolę, zarządzanie oraz raportowanie ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, Grupa PZU jest w stanie zrealizować swoje zobowiązania wobec klientów i partnerów biznesowych oraz wypełnić wymogi płynące z przepisów prawnych i regulacji zewnętrznych.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie PZU jest oparte na następujących głównych zasadach:

- Podejmowanie kontrolowanego ryzyka: siła finansowa i trwały wzrost wartości są integralną częścią strategii biznesowej Grupy PZU. Aby osiągać te cele Grupa PZU prowadzi działalność w zgodzie z jasno zdefiniowaną polityką ryzyka i w ramach ustanowionych ograniczeń tego ryzyka.
- Jasno określona odpowiedzialność: Grupa PZU działa w myśl zasady przydziału zadań, kompetencji i odpowiedzialności. Delegowani pracownicy są odpowiedzialni za ryzyko, jakie podejmują, a ich bodźce motywacyjne współgrają z celami biznesowymi Grupy PZU.
- Adaptacja do zachodzących zmian w środowisku biznesowym: integralną częścią procesu kontroli ryzyka w Grupie PZU jest zdolność do reagowania na zmiany zachodzące w środowisku biznesowym, wynikające zarówno z uwarunkowań zewnętrznych, jak i wewnętrznych Grupy PZU.

11.1. Wrażliwość na ryzyko

Tabela 32: Wrażliwość portfela aktywów finansowych

mln zł					
Wrażliwość portfela aktywów finansowych	Zmiana czynnika ryzyka	30 czerwca 2012		30 czerwca 2011	
		Wpływ na wynik finansowy netto	Wpływ na kapitały własne	Wpływ na wynik finansowy netto	Wpływ na kapitały własne
Ryzyko stopy procentowej	spadek 100 pb.	182	359	177	345
	wzrost 100 pb.	(168)	(338)	(172)	(331)
Ryzyko walutowe	wzrost 20%	152	152	175	175
	spadek 20%	(152)	(152)	(175)	(175)
Ryzyko cen instrumentów kapitałowych	wzrost 20%	187	227	328	433
	spadek 20%	(187)	(227)	(328)	(433)

Powyższa tabela podsumowuje wyniki analizy wrażliwości portfela aktywów finansowych Grupy PZU w odniesieniu do aktywów finansowych, dla których ryzyko ponosi zakład ubezpieczeń, na zmiany stopy procentowej, kursów walut oraz cen instrumentów kapitałowych.

Wzrost wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na koniec czerwca 2012 roku w porównaniu ze stanem na koniec czerwca 2011 roku spowodowany był przede wszystkim przez wzrost duracji portfela obligacji przeznaczonych do obrotu i dostępnych do sprzedaży.

W skład aktywów finansowych narażonych na ryzyko kursów walutowych wchodzi transakcje depozytowe oraz dłużne papiery wartościowe, które stanowią zabezpieczenie realizacji wydatków z tytułu rezerw techniczno - ubezpieczeniowych denominowanych w walutach obcych, jak również zaangażowania w instrumenty kapitałowe notowane na giełdach innych niż GPW, zaangażowania w instrumenty pochodne denominowane w walutach obcych oraz aktywa finansowe konsolidowanych spółek ubezpieczeniowych na Litwie i Ukrainie. Spadek wrażliwości na ryzyko kursów walutowych na koniec czerwca 2012 roku w stosunku do końca czerwca 2011 roku spowodowany był głównie przez wykorzystanie instrumentów pochodnych w celu zabezpieczenia ryzyka walutowego.

Spadek wrażliwości portfela aktywów finansowych na zmiany wyceny notowanych instrumentów kapitałowych na koniec czerwca 2012 roku w porównaniu do końca czerwca 2011 roku wynikał z niższego zaangażowania w instrumenty kapitałowe narażone na ryzyko cenowe.

11.2. Testy stresu

W związku ze zobowiązaniem nałożonym na zakłady ubezpieczeń przez KNF, PZU i PZU Życie przeprowadziły testy stresu dotyczące danych finansowych raportowanych wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku, zgodnie ze wskazówkami KNF i przekazały wyniki w terminie do 31 lipca 2012 roku. Testy stresu wykazały, że Grupa PZU posiada wystarczające kapitały na bezpieczne kontynuowanie działalności po przejściu silnych zawirowań w otoczeniu biznesowym.

12. Wybrane pozostałe spółki Grupy PZU – kierunki rozwoju i wyniki działalności

12.1. PZU Lietuva

W I półroczu 2012 roku PZU Lietuva zajmowała trzecią pozycję na litewskim rynku ubezpieczeń majątkowych i osobowych. Spółka zanotowała znaczny przyrost przypisu składki¹⁹ (21,4%) w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku i wyprzedziła głównego konkurenta Ergo Lietuva. Dla porównania, rynek wzrósł o 3,8%. Udział PZU Lietuva w rynku wzrósł z 11,5% (I półrocze 2011 roku) do 13,5% (I półrocze 2012 roku). Jest to związane głównie z rozwojem sprzedaży korporacyjnej (kanał brokerski).

Plany otwarcia oddziałów PZU Lietuva na Łotwie i w Estonii

Zgodnie ze strategią, PZU Lietuva złożyła dnia 10 sierpnia 2012 roku w nadzorze litewskim wniosek o otwarcie oddziałów na pozostałych rynkach nadbałtyckich: planowane wejście na rynek łotewski to IV kwartał 2012 roku, do Estonii – II kwartał 2013 roku. Oferta oddziałów ma obejmować pełną skalę produktów korporacyjnych (ubezpieczenia majątkowe, OC ogólne, gwarancje finansowe, ubezpieczenia komunikacyjne itp.). PZU Lietuva zamierza wykorzystać relacje z międzynarodowymi podmiotami, które ubezpiecza. W pierwszych latach zakłada się skierowanie oferty do segmentów klienta korporacyjnego oraz małych i średnich przedsiębiorstw na bazie własnej sieci sprzedaży i współpracy z brokerami.

W zakresie klienta indywidualnego początkowo PZU Lietuva planuje wykorzystać alternatywną sieć sprzedaży (banki, agencje turystyczne). Budowa własnej sieci sprzedaży ubezpieczeń indywidualnych na Łotwie i w Estonii, planowana jest przy założeniu uzyskania dodatnich wyników finansowych netto przez oba oddziały.

Nakłady na inwestycje zostaną pokryte ze środków PZU Lietuva. Szacuje się, że w pierwszych latach inwestycji PZU Lietuva może wymagać dokapitalizowania (w formie dopłat do kapitału) w kwocie ok. 7 mln EUR (24 mln LTL) w związku z wymogami dotyczącymi kapitału minimalnego i pokrycia marginesu wypłacalności.

¹⁹ Dane w lokalnej walucie (LTL)

Dopłaty do kapitału PZU Lietuva

W dniu 11 kwietnia 2012 roku Zarząd PZU podjął uchwałę w sprawie pokrycia części strat lat ubiegłych PZU Lietuva poprzez wniesienie bezzwrotnej dopłaty w kwocie 7.000 tys. LTL w celu spełnienia przez PZU Lietuva wymogu regulacyjnego w zakresie minimalnego kapitału własnego (prawo litewskie wymaga, aby kapitał własny spółki był nie niższy niż połowa wysokości kapitału zakładowego).

Na koniec 2011 roku wymóg ten nie był spełniony z uwagi na poniesienie przez PZU Lietuva straty netto za 2011 rok w wysokości 6.854 tys. LTL.

W dniu 27 kwietnia 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PZU Lietuva podjęło uchwałę w przedmiocie wniesienia dopłaty w kwocie 7.000 tys. LTL. Po jej wniesieniu przez PZU w dniu 10 maja 2012 roku PZU Lietuva spełnia określone powyżej wymagania regulacyjne.

12.2. PZU Ukraine

PZU Ukraine zanotowała w I kwartale 2012 roku dynamikę składki na poziomie 104% i utrzymała 11 pozycję na klasycznym rynku ubezpieczeń majątkowych i osobowych na Ukrainie.

PZU Ukraine kontynuuje politykę koncentrującą się w pierwszej kolejności na rentowności z mniejszym nastawieniem na wzrost udziału w rynku.

W zakresie sprzedaży na początku 2012 roku dokonano nowego podziału struktury sprzedaży. Wyodrębniono geograficznie 6 regionów (Wschodni, Centralny, Kijowski, Zachodni, Południowy i Południowo-Zachodni), którym podlegać będą dotychczasowe ośrodki sprzedażowe. Zmiana ta ma celu uproszczenie zarządzania siecią sprzedaży i zwiększenie odpowiedzialności za wyniki w terenie.

12.3. TFI PZU

Do kluczowych działań w I półroczu 2012 roku należy zaliczyć:

- uruchomienie zdalnego kanału dystrybucji – platformy internetowej i systemu IVR do składania zleceń;
- uzyskanie bardzo dobrej oceny niezależnej firmy analitycznej Analizy Online dla PZU Gotówkowy i PZU Papierów Dłużnych POLONEZ (4* w opracowanym ratingu);
- wyróżnienie zarządzającego PZU Papierów Dłużnych POLONEZ nagrodą Gazety Giełdy PARKIET „Złoty Portfel” za bardzo dobre wyniki inwestycyjne w 2011 roku;
- uruchomienie funduszu zamkniętego - PZU FIZ Nieruchomości 3;
- zmiana nazwy subfunduszu PZU Bezpiecznego Inwestowania, na PZU SEJF+ (docelowo zmiana polityki inwestycyjnej tego subfunduszu z dniem 30 lipca br.);
- rozpoczęcie prac nad uruchomieniem funduszu inwestycyjnego zamkniętego – PZU FIZ Medycznego i przeprowadzenie z sukcesem I emisji w sieci CDM Pekao SA;
- pozyskanie kolejnych pracowniczych programów emerytalnych (dla pracowników Volkswagen Polska Sp. z o.o. oraz Zakładów Azotowych Tarnów).

Wartość aktywów netto funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez TFI PZU wyniosła na koniec czerwca 2012 roku 6.953.784 tys. zł (wzrost o 29,5% w stosunku do grudnia 2011 roku). Udział TFI PZU w rynku funduszy inwestycyjnych na koniec I półrocza br. wyniósł 5,4% (wobec 4,7% na koniec 2011 roku).

12.4. PZU AM

PZU AM, zgodnie z założeniami, w I półroczu 2012 roku świadczył usługi wyłącznie na rzecz spółek z Grupy PZU, tj. PZU, PZU Życie, TFI PZU i MPTE PZU SA.

W I półroczu 2012 roku PZU AM rozpoczął zarządzanie nowym portfelem inwestycyjnym PZU FIZ Sektora Nieruchomości 3.

12.5. PZU Pomoc SA

Najważniejsze przedsięwzięcia w I półroczu 2012 roku to:

- optymalizacja procesów obsługi Klubu PZU Pomoc w Życiu;
- wdrożenie obsługi Programu Lekowego VIP;
- w obszarze Platformy aukcyjnej PZU POMOC ON-LINE - rozpoczęcie współpracy z nowymi wystawcami:
 - Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji "Warta" S. A.;
 - Sopotkie Towarzystwo Ubezpieczeń Ergo Hestia SA;
 - Aviva Sp. z o.o.
- zakontraktowanie ok. 100 placówek medycznych;
- przyjęcie do obsługi medycznej w ramach posiadanego ubezpieczenia zdrowotnego blisko 45 tys. klientów.

12.6. PZU CO

PZU CO w I półroczu 2012 roku zrealizował szereg przedsięwzięć zaplanowanych na ten okres, do których m.in. można zaliczyć:

- rozpoczęcie obsługi i dystrybucji produktu Indywidualnego Konta Zabezpieczenia Emerytalnego dla PTE PZU oraz obsługi dla PZU Życie;
- zwiększenie liczby ubezpieczonych w ramach portfela PZU CO (jako ubezpieczający);
- rozpoczęcie sprzedaży grupowych produktów majątkowych do bazy klientów ubezpieczonych grupowo w PZU Życie.

DODATKOWE INFORMACJE**13. Informacje dotyczące akcjonariuszy PZU****13.1. Wykaz akcjonariuszy PZU posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu**

Według stanu na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania z działalności Grupy PZU struktura akcjonariatu PZU z uwzględnieniem akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu przedstawiała się następująco:

Tabela 33

Lp.	Nazwa akcjonariusza	Liczba akcji oraz głosów na WZA	Procent udziału w kapitale podstawowym oraz w ogólnej liczbie głosów na WZA
1	Skarb Państwa	30 385 253	35,19%
2	Pozostali akcjonariusze	55 967 047	64,81%
Razem		86 352 300	100,00%

13.2. Wskazanie zmian w strukturze własności znacznych pakietów akcji emitenta

W okresie od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia sporządzenia niniejszego Sprawozdania z działalności Grupy PZU zaszła znacząca zmiana w strukturze własności znacznych pakietów akcji PZU, polegająca na zmniejszeniu stanu posiadania akcji PZU przez ING Otwarty Fundusz Emerytalny, zarządzany przez ING Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. W wyniku zbycia akcji w transakcjach rozliczonych w dniu 24 lipca 2012 roku ING Otwarty Fundusz Emerytalny zmniejszył stan posiadania akcji PZU poniżej 5% głosów na walnym zgromadzeniu spółki. Przed zbyciem akcji ING Otwarty Fundusz Emerytalny posiadał 4.323.801 akcji PZU, stanowiących 5,01% kapitału zakładowego spółki oraz taki sam udział w ogólnej liczbie głosów. Po zmianie ING Otwarty Fundusz Emerytalny posiada 4.266.518 akcji spółki, stanowiących 4,94% udziału w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczbie głosów.

14. Akcje lub uprawnienia do nich posiadane przez osoby zarządzające i nadzorujące PZU na dzień przekazania raportu półrocznego**Tabela 34: Akcje lub uprawnienia do nich posiadane przez osoby zarządzające i nadzorujące PZU**

Lp.	Organ / Imię i nazwisko	Liczba akcji posiadanych na dzień 15 maja 2012 roku	Liczba akcji posiadanych na dzień 29 sierpnia 2012 roku	Wynikająca zmiana w okresie pomiędzy datami
Zarząd				
1	Andrzej Klesyk	0	0	X
2	Witold Jaworski	0	0	X
3	Przemysław Dąbrowski	0	0	X
4	Bogusław Skuza	500	500	X
5	Ryszard Trepczyński	0	0	X
6	Tomasz Tarkowski	80	80	X

Lp.	Organ / Imię i nazwisko	Liczba akcji posiadanych na dzień 15 maja 2012 roku	Liczba akcji posiadanych na dzień 29 sierpnia 2012 roku	Wynikająca zmiana w okresie pomiędzy datami
Dyrektorzy Grupy				
1	Rafał Grodzicki	0	0	X
2	Dariusz Krzewina	0	0	X
3	Przemysław Henschke	0	0	X
4	Sławomir Niemierka	0	0	X
Rada Nadzorcza				
1	Marzena Piszczek (członek RN do 30.05.2012)	0	nd	
2	Waldemar Maj	30	30	X
3	Zbigniew Ćwiąkalski	0	0	X
4	Krzysztof Dresler (członek RN do 30.05.2012)	0	nd.	X
5	Dariusz Filar	0	0	X
6	Dariusz Daniluk	0	0	X
7	Zbigniew Derdziuk	0	0	X
8	Włodzimierz Kiciński (członek RN od 30.05.2012)	nd.	30	
9	Alojzy Nowak (członek RN od 30.05.2012)	nd.	0	
10	Maciej Piotrowski (członek RN od 30.05.2012)	nd.	0	
11	Tomasz Zganiacz (członek RN od 30.05.2012)	nd.	0	
Razem		610	640	

nd. – na dany dzień osoby te nie były członkami Rady Nadzorczej PZU

Na dzień sporządzenia Sprawozdania z działalności Grupy PZU osoby zarządzające i nadzorujące PZU nie posiadały akcji ani udziałów w pozostałych spółkach Grupy PZU.

15. Pozostałe informacje

15.1. Zmiany składu organów zarządzających i nadzorujących PZU

15.1.1. Zarząd PZU

Na dzień 30 czerwca 2012 roku w skład Zarządu PZU wchodziło:

- Andrzej Klesyk - Prezes Zarządu;
- Przemysław Dąbrowski - Członek Zarządu;
- Witold Jaworski - Członek Zarządu;
- Tomasz Tarkowski – Członek Zarządu;
- Ryszard Trepczyński – Członek Zarządu;
- Bogusław Skuza – Członek Zarządu.

W okresie od 1 stycznia do dnia sporządzenia niniejszego Sprawozdania z działalności Grupy PZU nie było zmian w Zarządzie PZU.

15.1.2. Rada Nadzorcza PZU

Na dzień 31 grudnia 2011 roku skład Rady Nadzorczej PZU przedstawiał się następująco:

- Marzena Piszczek - Przewodnicząca Rady;
- Zbigniew Ćwiąkalski - Wiceprzewodniczący Rady;
- Krzysztof Dresler - Sekretarz Rady;
- Waldemar Maj - Członek Rady;
- Dariusz Filar - Członek Rady;
- Zbigniew Derdziuk - Członek Rady;
- Dariusz Daniluk - Członek Rady.

W dniu 30 maja 2012 roku rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej PZU złożył Krzysztof Dresler.

Jednocześnie, w dniu 30 maja 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PZU („ZWZ PZU”) ustaliło liczbę członków Rady Nadzorczej PZU na 9 osób. Ponadto, tego dnia ZWZ PZU dokonało zmian w składzie Rady Nadzorczej spółki odwołując z jej składu, z dniem 30 maja 2012 roku panią Marzenę Piszczek pełniącą funkcję Przewodniczącej Rady Nadzorczej PZU oraz powołując w skład Rady Nadzorczej, z dniem 30 maja 2012 roku, następujące osoby:

- Włodzimierza Kicińskiego;
- Alojzego Nowaka;
- Macieja Piotrowskiego;
- Tomasza Zganiacza.

Na dzień 30 czerwca 2012 roku oraz na dzień sporządzenia niniejszego Sprawozdania z działalności Grupy PZU skład Rady Nadzorczej PZU przedstawiał się następująco:

- Waldemar Maj - Przewodniczący Rady Nadzorczej;
- Zbigniew Ćwiąkalski - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej;
- Tomasz Zganiacz - Sekretarz Rady Nadzorczej;
- Zbigniew Derdziuk - Członek Rady Nadzorczej;
- Dariusz Daniluk - Członek Rady Nadzorczej;
- Dariusz Filar - Członek Rady Nadzorczej;
- Włodzimierz Kiciński - Członek Rady Nadzorczej;
- Alojzy Nowak - Członek Rady Nadzorczej;

- Maciej Piotrowski - Członek Rady Nadzorczej.

15.1.3. Dyrektorzy Grupy PZU

W dniu 7 lutego 2012 roku Przemysław Henschke został powołany na stanowisko Dyrektora Grupy PZU, Szefa Pionu Technologii.

W dniu 16 marca 2012 roku, z dniem 19 marca 2012 roku, Sławomir Niemierka został powołany na stanowisko Dyrektora Grupy PZU, nadzorującego obszar bezpieczeństwa i ryzyka.

Uwzględniając powyższe, na dzień 30 czerwca 2012 roku Dyrektorami Grupy PZU byli:

- Dariusz Krzewina;
- Rafał Grodzicki;
- Przemysław Henschke;
- Sławomir Niemierka.

Wszyscy aktualni Dyrektorzy Grupy PZU wchodzą również w skład Zarządu PZU Życie.

15.2. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

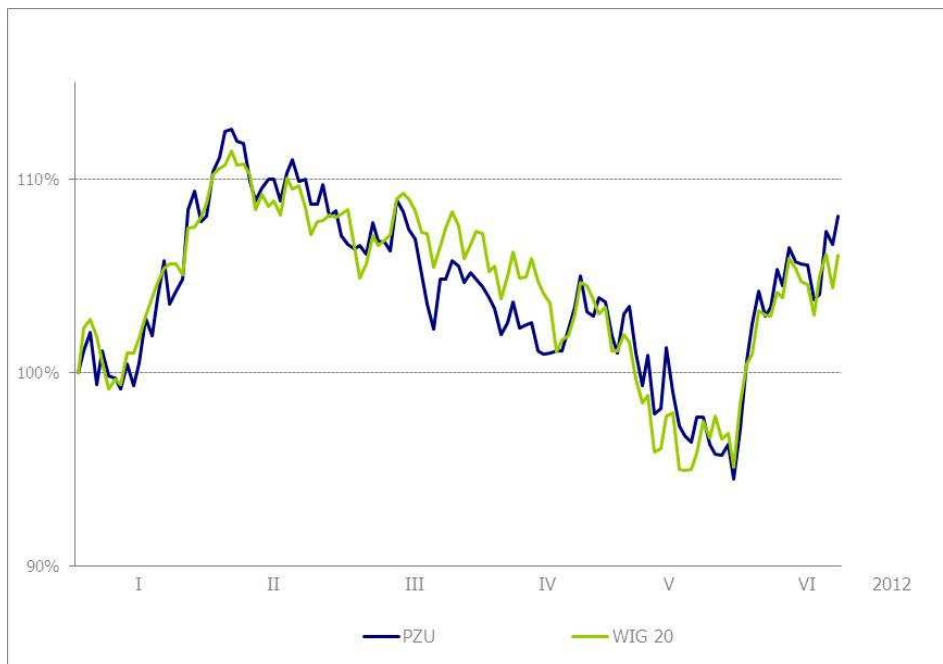
W I półroczu 2012 roku PZU nie dokonywał emisji, wykupów ani spłat dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.

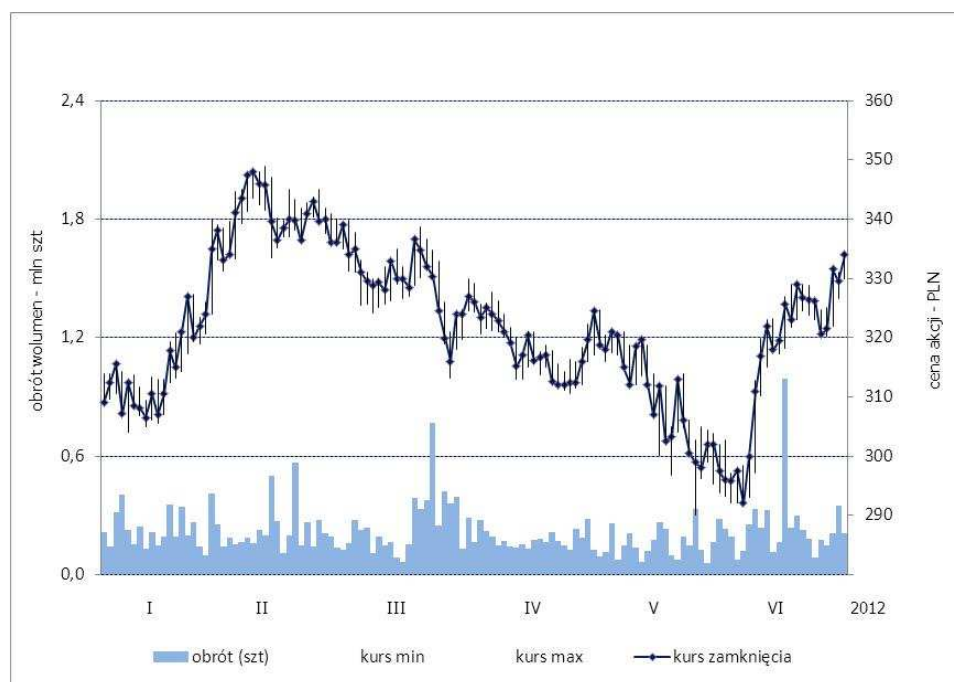
15.3. Cena akcji PZU

PZU zadebiutował na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. 12 maja 2010 roku. Akcje spółki notowane są na rynku podstawowym GPW w systemie notowań ciągłych. Akcje PZU wchodzą w skład indeksów WIG, WIG20, WIG PL oraz RESPECT Index.

Wykres 1: Dynamika kursu akcji PZU w I półroczu 2012 roku na tle indeksu WIG20

31.12.2011 = 100%

Wykres 2: Notowania akcji PZU (cena, obrót) w I półroczu 2012 roku**Tabela 35: Podstawowe dane dotyczące akcji PZU**

j.m.		1 stycznia - 30 czerwca 2012	1 stycznia - 30 czerwca 2011
Liczba akcji na koniec okresu	szt.	86 352 300	86 352 300
Liczba akcji w obrocie giełdowym	szt.	86 344 698	86 344 698
Kurs zamknięcia z ostatniego dnia notowań roku	zł	334,00	375,00
Najwyższy kurs zamknięcia w roku	zł	348,00	396,80
Najniższy kurs zamknięcia w roku	zł	292,10	337,50
Wartość rynkowa PZU na koniec roku	zł	28 841 668 200	32 382 112 500
Średnia cena rynkowa	zł	321,97	362,93
Średni wolumen obrotu na sesję	szt.	216 310	265 181
Dywidenda (brutto) wypłacona w roku obrotowym z podziału zysku za rok poprzedni	zł / akcję	22,43	26,00

Kurs akcji PZU w I połowie 2012 roku pozostawał pod wpływem zmiennych nastrojów inwestorów, które determinowane były przez trudną sytuację krajów strefy Euro (Grecji, Włoch i Hiszpanii).

Kurs zamknięcia akcji PZU na ostatniej sesji giełdowej w I półroczu 2012 roku wyniósł 334,00 zł, co w porównaniu z ceną w ostatnim dniu grudnia 2011 roku 309,00 zł oznaczało wzrost o 8,1%. W tym samym czasie indeksy giełdowe WIG20 i WIG zyskały odpowiednio 6,1% i 8,6%.

W I półroczu 2012 roku akcje PZU kończyły sesję giełdową spadkami 63 razy, wzrostami 57 razy, a 4 razy pozostały bez zmian. Najwyższy kurs zamknięcia (348,00 zł) został osiągnięty 6 lutego, zaś najniższy (292,10 zł) -

5 czerwca. Średnia cena rynkowa akcji PZU w tym okresie sprawozdawczym wyniosła 321,97 zł i była niższa o 40,96 zł niż w 2011 roku. Średnie dzienne obroty akcjami PZU w 2011 roku wyniosły 216.310 szt., przy czym najwyższy ich poziom (993.896 szt.) zanotowano w dniu 15 czerwca 2012 roku.

PZU znajduje się na liście 21 krajowych i zagranicznych instytucji finansowych, które na bieżąco analizują działalność i wyniki PZU, dokonując wyceny i rekomendacji ceny docelowej akcji. W pierwszej połowie 2012 roku zostało wydanych 20 rekomendacji dla akcji PZU. Przeważały rekomendacje „Kupuj”, „Akumuluj”, „Przeważaj” – łącznie 13 rekomendacji, 4 rekomendacji było neutralnych („Trzymaj” lub „Neutralnie”) oraz 3 „Niedowóżaj”.

Tabela 36: Wskaźniki rynku kapitałowego dla Grupy PZU

Wskaźniki rynku kapitałowego dla Grupy PZU wg stanu na	30 czerwca 2012	30 czerwca 2011
P / BV (C / WK)	2,25	2,65
<i>Cena rynkowa akcji / wartość księgowa na akcję</i>		
BVPS	148,27	141,64
<i>Wartość księgowa na akcję</i>		
P / E (C / Z)	16,21	20,86
<i>Cena / zysk netto na akcję</i>		
EPS (zł)	20,60	17,98
<i>Zysk (strata) netto / ilość akcji</i>		
DY Stopa dywidendy (%)	6,7%	6,9%
<i>Dywidenda przypadająca na jedną akcję / cena rynkowa akcji</i>		
DPS (zł)*	22,43	26,00
<i>Dywidenda na akcję</i>		
TSR Całkowita stopa zwrotu dla akcjonariuszy	8,1%	5,5%
<i>(Cena rynkowa akcji na koniec okresu – cena rynkowa akcji na początek okresu + dywidenda wypłacona w okresie) / cena rynkowa akcji na początek okresu</i>		

* Zgodnie z uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia PZU o wypłacie dywidendy podjętą 30 maja 2012 roku w wyniku podziału zysku za rok obrotowy zakończony w dniu 31 grudnia 2011 roku, termin wypłaty dywidendy został ustalony na dzień 20 września 2012 roku.

15.4. Dywidenda

15.4.1. Polityka dywidendowa

Zarząd PZU kontynuuje politykę dywidendową przyjętą uchwałą w dniu 11 maja 2011 roku. Przyjęta polityka dywidendowa przewiduje, że:

1. Podstawą ustalenia dywidendy płaconej przez PZU za dany rok obrotowy będzie skonsolidowany wynik finansowy Grupy Kapitałowej PZU zgodny z MSSF.

2. Wysokość dywidendy:

- nie może być niższa niż 50% i nie wyższa niż 100% zysku netto wykazanego w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych zgodnych z MSSF;
- nie może być wyższa od jednostkowego zysku netto PZU zgodnego z PSR;
- nie może powodować obniżenia funduszy własnych PZU poniżej wartości odpowiadającej 250% marginesu wypłacalności;
- nie może spowodować obniżenia siły finansowej Grupy PZU poniżej poziomu odpowiadającego ratingowi AA według metodologii agencji Standard & Poor's;
- powinna uwzględniać dodatkowe potrzeby kapitałowe PZU w perspektywie dwunastu miesięcy od momentu przyjęcia przez Zarząd PZU skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PZU za dany rok.

3. Fundusze własne i margines wypłacalności jest kalkulowany zgodnie z normami ostrożnościowymi ustanowionymi dla polskiego rynku ubezpieczeniowego.

Uchwała w sprawie polityki dywidendowej obowiązuje do dnia wejścia w życie artykułów wymienionych w art. 311 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 roku w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II).

15.4.2. Podział zysku za rok obrotowy 2011

W dniu 12 kwietnia 2012 roku Zarząd PZU podjął uchwałę w sprawie przyjęcia wniosku w zakresie podziału zysku za rok obrotowy 2011, rekomendując wypłatę dywidendy w wysokości 1.752.952 tys. złotych, czyli 20,30 zł na akcję. Wniosek Zarządu PZU został w dniu 8 maja 2012 roku pozytywnie zaopiniowany przez Radę Nadzorczą PZU, a następnie został przedstawiony do rozpatrzenia przez ZWZ PZU.

W dniu 30 maja 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PZU podjęło uchwałę nr 8/2012 w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy zakończony w dniu 31 grudnia 2011 roku, w kwocie 2.582.303 tys. zł w następujący sposób:

- 1.936.882 tys. zł na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy;
- 635.421 tys. zł na kapitał zapasowy;
- 10.000 tys. zł na odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Zgodnie z powyższą uchwałą na wypłatę dywidendy została przeznaczona kwota 1.936.882 tys. zł, co stanowi kwotę 22,43 zł na jedną akcję. Dniem, według którego zostanie ustalona lista akcjonariuszy uprawnionych do wypłaty dywidendy za rok obrotowy zakończony dnia 31 grudnia 2011 roku jest 30 sierpnia 2012 roku, natomiast dzień wypłaty przedmiotowej dywidendy ustalono na 20 września 2012 roku.

Treść uchwały ZWZ PZU w sprawie podziału zysku za rok obrotowy zakończony w dniu 31 grudnia 2011 jest zgodna z rekomendacją KNF dla zakładów ubezpieczeń, która przewiduje ograniczenie wypłaty dywidendy maksymalnie do 75% zysku wypracowanego za rok 2011. W ten sposób pozostałe 25% wypracowanego zysku zostanie przeznaczone na kapitał zapasowy.

Powyższe ma na celu zapewnienie odpowiedniego bufora kapitałowego służącego utrzymaniu stabilnej sytuacji PZU oraz zapewnieniu lepszej ochrony interesów ubezpieczających i ubezpieczonych w sytuacji kryzysowej w obrębie strefy Euro.

15.5. Działalność zaniechana

W I półroczu 2012 roku objęte konsolidacją jednostki Grupy PZU nie zaniechały prowadzenia jakiegokolwiek rodzaju działalności.

Nieobjęta konsolidacją spółka zależna ICH Center SA od początku 2011 roku zaniechała swojej działalności statutowej (tj. obsługi likwidacji szkód w ramach Zielonej Karty), a od dnia 16 marca 2012 roku znajduje się w likwidacji.

Ponadto, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki zależnej, nieobjętej konsolidacją, Sigma Investments Sp. z o.o. w dniu 19 lipca 2012 roku postanowiło o otwarciu procesu likwidacji z dniem 1 sierpnia 2012 roku.

15.6. Istotne zdarzenia po dacie bilansu

Rozpoczęcie kolejnego etapu procesu restrukturyzacji zatrudnienia

Zagadnienie zostało opisane w punkcie 15.13.

Kolejny etap ufunduszowania lokat

W dniu 24 lipca 2012 roku PZU oraz PZU Życie dokonały zapisu na certyfikaty inwestycyjne serii B PZU Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Akcji, dokonując wpłaty:

- PZU - w formie pieniężnej w wysokości 79.000 tys. zł oraz w formie akcji zakwalifikowanych do portfela przeznaczonego do obrotu o wartości 361.712 tys. zł;
- PZU Życie - w formie akcji zakwalifikowanych do portfela przeznaczonego do obrotu o wartości 591.000 tys. zł.

W dniu 25 lipca TFI PZU dokonało przydziału certyfikatów inwestycyjnych na rzecz PZU w wartości 437.500 tys. zł oraz PZU Życie w wartości 585.700 tys. zł. Różnica pomiędzy wartością zapisu a wartością emisyjną została zwrócona na rachunki PZU i PZU Życie.

Przeprowadzone działanie miało na celu efekty takie same jak ufunduszowanie części papierów dłużnych, opisane w punkcie 4.3.

Powyższa transakcja nie będzie miała wpływu na aktywa netto ani wynik finansowy Grupy PZU.

15.7. Udzielone gwarancje i poręczenia kredytu lub pożyczki, wraz z udzielonymi jednostkom powiązanym Emitenta

W I półroczu 2012 roku PZU ani jednostki zależne nie udzieliły poręczeń kredytu lub pożyczki ani nie udzieliły gwarancji - łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu - jeżeli łączna wartość istniejących poręczeń lub gwarancji stanowiłaby równowartość co najmniej 10% kapitałów własnych PZU.

15.8. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji

Podmioty z Grupy PZU biorą udział w licznych sporach sądowych, arbitrażowych oraz postępowaniach administracyjnych. Do typowych sporów sądowych, w których biorą udział spółki z Grupy PZU należą spory związane z zawartymi umowami ubezpieczeniowymi, spory dotyczące stosunku pracy oraz spory dotyczące zobowiązań umownych. Do typowych postępowań administracyjnych, w których biorą udział spółki z Grupy PZU należą postępowania związane z posiadaniem nieruchomości. Powyższe postępowania i spory mają charakter typowy i powtarzalny, zazwyczaj żadne z nich z osobna nie ma istotnego znaczenia dla Grupy PZU.

Większość sporów z udziałem spółek z Grupy PZU dotyczy dwóch spółek: PZU i PZU Życie. Dodatkowo PZU i PZU Życie są stroną w postępowaniach przed Prezesem UOKiK.

PZU i PZU Życie uwzględniają roszczenia sporne w procesie tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na szkody znane biorąc pod uwagę prawdopodobieństwo niekorzystnego rozstrzygnięcia sporu oraz szacując wartość prawdopodobnego rozstrzygnięcia. W przypadku roszczeń spornych dotyczących waloryzacji rent w PZU Życie roszczenia ujmowane są w pozostałych rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych w kwocie rocznej wartości rent ponad odpowiadającą kwotę rezerwy ustalonej w ramach rezerw matematycznych na życie.

W okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2012 roku i do dnia przekazania niniejszego raportu śródrocznego w Grupie PZU nie wystąpiły postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania

arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczące zobowiązań albo wierzytelności PZU lub jednostki od niego bezpośrednio lub pośrednio zależnej, których jednostkowa wartość stanowiłaby odpowiednio co najmniej 10% kapitałów własnych PZU.

Na dzień 30 czerwca 2012 roku wartość wszystkich 34.533 spraw toczących się przed sądami, organami właściwymi dla postępowań arbitrażowych lub organami administracji publicznej prowadzonych w podmiotach z Grupy PZU wynosiła łącznie 1.903.694 tys. zł. W kwocie tej 1.533.630 tys. zł dotyczy zobowiązań, a 370.064 tys. zł wierzytelności spółek z Grupy PZU, co stanowiło odpowiednio 13,19% i 3,18% kapitałów własnych PZU wg PSR.

15.8.1. Uchylenie uchwały ZWZ PZU w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006

Pozwem z dnia 30 lipca 2007 roku zostało wszczęte postępowanie z powództwa Manchester Securities Corporation przeciwko PZU o uchylenie uchwały nr 8/2007 ZWZ PZU z dnia 30 czerwca 2007 roku w sprawie podziału zysku PZU za rok obrotowy 2006, jako sprzecznej z dobrymi obyczajami i mającej na celu pokrzywdzenie powoda – akcjonariusza PZU.

Zaskarżona uchwała ZWZ PZU podzieliła zysk netto za rok 2006 w kwocie 3.280.883 tys. zł w następujący sposób:

- na kapitał zapasowy przekazano kwotę 3.260.883 tys. zł;
- na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przekazano kwotę 20.000 tys. zł.

Wyrokiem z dnia 22 stycznia 2010 roku Sąd Okręgowy w Warszawie w całości uchylił ww. uchwałę ZWZ PZU. W dniu 17 lutego 2010 roku PZU wniósł apelację, zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie w całości.

Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem wydanym w dniu 6 grudnia 2011 roku oddalił w całości apelację PZU od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 22 stycznia 2010 roku. Z dniem ogłoszenia wyroku przez Sąd Apelacyjny wyrok Sądu Okręgowego z dnia 22 stycznia 2010 roku uchylający ww. uchwałę ZWZ PZU stał się prawomocny.

W dniu 7 grudnia 2011 roku PZU złożył wniosek o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 6 grudnia 2011 roku. W dniu 2 kwietnia 2012 roku doręczono PZU wyrok Sądu wraz z uzasadnieniem. W dniu 29 maja 2012 roku PZU złożył skargę kasacyjną, którą zaskarżono w całości wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 6 grudnia 2011 roku.

W ocenie PZU uchylenie ww. uchwały ZWZ PZU nie powoduje po stronie akcjonariuszy powstania roszczenia o wypłatę dywidendy przez PZU.

Niezależnie od powyższego, w związku z uprawomocnieniem się wyroku uchylającego przedmiotową uchwałę, w porządku obrad ZWZ PZU zwołanego na dzień 30 maja 2012 roku umieszczono punkt dotyczący podjęcia uchwały w sprawie podziału zysku netto PZU za rok obrotowy 2006.

Zarząd rekomendował ZWZ PZU podział zysku za rok obrotowy 2006 w sposób odpowiadający podziałowi zysku dokonанemu uchwałą uchyloną wyżej opisanymi wyrokami, ponieważ po jej podjęciu PZU dokonał wypłaty dywidendy za 2009 rok, także ze środków zatrzymanych w PZU na podstawie tej uchwały.

W dniu 30 maja 2012 roku ZWZ PZU podjęło uchwałę o podziale zysku za rok obrotowy 2006 w sposób odpowiadający podziałowi zysku dokonанemu na podstawie uchylonej przedmiotowej uchwały. Sprzeciw do uchwały z dnia 30 maja 2012 roku zgłosił Manchester Securities Corporation i został on zaprotokołowany.

W dniu 20 sierpnia 2012 roku doręczono PZU odpis pozwu wniesionego przez Manchester Securities Corporation do Sądu Okręgowego w Warszawie, w którym wymieniona spółka domaga się uchylenia uchwały ZWZ PZU z 30 maja 2012 roku o podziale zysku za rok obrotowy 2006.

Na dzień bilansowy 30 czerwca 2012 roku nie dokonano zmian w prezentacji kapitałów PZU, mogących potencjalnie wynikać z uchylenia ww. uchwały ZWZ PZU, w tym pozycji „Kapitał zapasowy” i „Zysk (strata) z lat ubiegłych”, nie korygowano środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych i nie utworzono rezerw na jakiegokolwiek potencjalne roszczenia dodatkowe wynikające z uchylenia ww. uchwały ZWZ PZU.

15.8.2. Postępowania UOKiK wobec PZU

Kara nałożona w 2009 roku dotycząca wzorców umownych

Prezes UOKiK decyzją z dnia 30 grudnia 2009 roku nałożył na PZU karę pieniężną w wysokości 14.792 tys. zł za stosowanie przez PZU praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na:

- zamieszczaniu we wskazanych wzorcach umownych, postanowień umownych wpisanych do Rejestru postanowień wzorców umownych uznanych za niedozwolone;
- bezprawnym zamieszczaniu we wskazanych wzorcach umownych postanowień umownych naruszających art. 813 § 1 Kodeksu cywilnego, poprzez wprowadzenie nieobjętej dyspozycją tego przepisu przesłanki niewykorzystanej sumy ubezpieczenia jako warunkującej wysokość zwracanej konsumentowi przez zakład ubezpieczeń składki z tytułu niewykorzystanego okresu ochrony ubezpieczeniowej.

PZU nie zgadza się zarówno z treścią, jak i z uzasadnieniem decyzji UOKiK. W dniu 18 stycznia 2010 roku PZU wniósł do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odwołanie od ww. decyzji (skutkujące brakiem jej uprawomocnienia się). Wyrokiem z dnia 14 listopada 2011 roku Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów („SOKiK”) oddalił odwołanie PZU od ww. decyzji. W dniu 14 grudnia 2011 roku PZU wniósł apelację do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Wyrokiem z dnia 5 lipca 2012 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie uchylił wyrok SOKiK z 14 listopada 2011 roku do ponownego rozpatrzenia.

Niezależnie od podjętych kroków odwoławczych, PZU utworzył rezerwę na ww. karę, której wysokość zarówno na dzień 30 czerwca 2012 roku, jak i 31 grudnia 2011 roku wynosiła 14.792 tys. zł.

Kary nałożone w 2011 roku

Sprawa dotycząca refundacji kosztu wynajmu samochodu zastępczego

Prezes UOKiK decyzją z dnia 18 listopada 2011 roku nałożył na PZU karę pieniężną w wysokości 11.287 tys. zł za stosowanie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów określonej w art. 24 ust. 1 i 2 Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50 z 2007 roku, poz 331 z późn. zm.), polegającej na ograniczaniu zakresu odpowiedzialności PZU wobec konsumentów realizujących roszczenie w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego przez:

- nieuznawanie samej utraty możliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu za szkodę majątkową i uzależnianie wypłaty odszkodowania za najem samochodu zastępczego od wykazania przez poszkodowanego szczególnych okoliczności związanych z niezbędnością wynajęcia samochodu zastępczego;
- nieuzasadnione pomijanie przy ustalaniu wielkości kwoty refundacji kosztu wynajmu samochodu zastępczego okresu oczekiwania na części zamienne przez warsztat samochodowy;

a także nakazał zaniechanie jej stosowania.

Zarząd PZU nie zgadza się zarówno z samą decyzją jak też z uzasadnieniem prawnym i faktycznym.

PZU złożył odwołanie od ww. decyzji w dniu 5 grudnia 2011 roku (skutkujące brakiem jej uprawomocnienia się). W odwołaniu PZU zgłosił szereg zarzutów.

Niezależnie od podjętych kroków odwoławczych, PZU utworzył rezerwę na ww. karę, której wysokość zarówno na dzień 30 czerwca 2012 roku, jak i 31 grudnia 2011 roku wynosiła 11.287 tys. zł.

Sprawa dotycząca sprzedaży grupowego ubezpieczenia NNW

Prezes UOKiK decyzją z dnia 30 grudnia 2011 roku nałożył na PZU karę pieniężną w wysokości 56.605 tys. zł za stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję i naruszającej zakaz określony w art. 6 ust. 1 pkt 3 Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na zawarciu przez PZU i Maximus Broker Sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu („Maximus Broker”) porozumienia ograniczającego konkurencję na krajowym rynku sprzedaży grupowego ubezpieczenia NNW dzieci, młodzieży i personelu w placówkach oświatowych, polegającego na podziale rynku zbytu pod względem podmiotowym poprzez przekazanie do obsługi Maximus Broker klientów PZU

z terenu województwa kujawsko-pomorskiego, w zamian za rekomendowanie tym klientom ubezpieczenia w PZU i jednocześnie zakazał PZU stosowania zarzucanej przez siebie praktyki.

Zarząd PZU nie zgadza się zarówno z ustaleniami stanu faktycznego, jak i argumentacją prawną zawartą w decyzji. W ocenie Zarządu PZU przy wydawaniu decyzji nie uwzględniono całokształtu materiału dowodowego i dokonano błędnej kwalifikacji prawnej.

PZU złożył odwołanie od ww. decyzji w dniu 18 stycznia 2012 roku (skutkujące brakiem jej uprawomocnienia się). W odwołaniu PZU wskazał m.in., że:

- żadne porozumienie (poza kurtażowym) pomiędzy PZU a Maximus Broker nie zostało zawarte;
- Prezes UOKiK błędnie pojmuje zasady zawierania umów ubezpieczenia z udziałem brokera;
- większość umów ubezpieczenia zawieranych przy udziale Maximus Broker była zawierana z innymi niż PZU zakładami ubezpieczeń;
- PZU i Maximus Broker nie mogą i nie mogli prowadzić działalności konkurencyjnej na rynkach, na których działają.

Niezależnie od podjętych kroków odwoławczych, PZU utworzył rezerwę na ww. karę, której wysokość zarówno na dzień 30 czerwca 2012 roku, jak i 31 grudnia 2011 roku wynosiła 56.605 tys. zł.

15.8.3. Postępowanie UOKiK wobec PZU Życie

W dniu 1 czerwca 2005 roku Prezes UOKiK wszczął na wniosek kilku wnioskodawców postępowanie antymonopolowe wobec podejrzenia nadużywania przez PZU Życie pozycji dominującej na rynku grupowych ubezpieczeń pracowniczych, które może stanowić naruszenie art. 8 Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 82 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską. W wyniku rozstrzygnięcia toczącego się postępowania Prezes UOKiK decyzją z dnia 25 października 2007 roku nałożył na PZU Życie karę w wysokości 50.384 tys. zł za utrudnianie korzystania z ofert konkurentów.

Zarząd PZU Życie nie zgadza się zarówno z ustaleniami stanu faktycznego, jak i argumentacją prawną zawartą w decyzji. W ocenie Zarządu PZU Życie przy wydawaniu decyzji nie uwzględniono całokształtu materiału dowodowego i dokonano błędnej kwalifikacji prawnej, a w konsekwencji bezpodstawnie przyjęto, że PZU Życie posiada dominującą pozycję na rynku.

PZU Życie złożył odwołanie od tej decyzji do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w którym sformułowano 38 zarzutów materialno- i formalnoprawnych wobec decyzji Prezesa UOKiK. Postanowieniem z dnia 31 maja 2010 roku Sąd odrzucił odwołanie PZU Życie uzasadniając to okolicznością, że decyzja Prezesa UOKiK z dnia 25 października 2007 roku nie została prawidłowo doręczona PZU Życie, a tym samym nie rozpoczął biegu termin do złożenia przez PZU Życie odwołania od decyzji. Powyższe postanowienie Sądu zostało zaskarżone przez obie strony. Po rozpoznaniu zażaleń powoda oraz pozwanego, postanowieniem z dnia 26 października 2010 roku sąd II instancji uchylił zaskarżone postanowienie.

Wyrokiem z dnia 17 lutego 2011 roku Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów częściowo zmienił zaskarżoną decyzję, jednakże oddalając odwołanie PZU Życie w zakresie wysokości nałożonej kary. W dniu 6 maja 2011 roku PZU Życie złożył apelację od wyroku. Termin rozprawy przed Sądem Apelacyjnym został wyznaczony na dzień 21 sierpnia 2012 roku, na której to Sąd Apelacyjny odroczył rozprawę bez wyznaczania terminu kolejnej.

Niezależnie od podjętych kroków odwoławczych, PZU Życie utworzył rezerwę na ww. karę, której wysokość zarówno na dzień 30 czerwca 2012 roku, jak i 31 grudnia 2011 roku wynosiła 50.384 tys. zł.

15.8.4. Spór z CSC Computer Sciences Polska Sp. z o.o.

W dniu 9 kwietnia 2010 roku Sąd Arbitrażowy doręczył PZU Życie pozew o zapłatę w sprawie z powództwa CSC Computer Sciences Polska Sp. z o.o. („CSC”) przeciwko PZU Życie, w którym CSC domagała się zapłaty kwoty łącznie 8.437 tys. EUR w związku z wdrażaniem w PZU Życie systemu GraphTalk. W następstwie kolejnych zmiany powództwa, CSC aktualnie domaga się zapłaty kwoty łącznie 36.923 tys. zł.

Kwota dochodzona pozwem obejmuje roszczenia CSC z tytułu opłat licencyjnych, za wykonanie prac wdrożeniowych, za usługi utrzymania systemu komputerowego, serwisowych, wynagrodzenia za systemy komputerowe, kary umownej oraz skapitalizowanych odsetek.

W dniu 31 maja 2010 roku, w odpowiedzi na ww. pozew PZU Życie wniósł o stwierdzenie przez Sąd Arbitrażowy czasowej niewłaściwości do rozpoznania części roszczeń oraz o oddalenie powództwa w całości. W ocenie PZU Życie, roszczenia CSC są bądź to bezzasadne, bądź też nie zostały udowodnione.

Wraz z odpowiedzią na pozew, PZU Życie złożył pozew wzajemny przeciwko CSC, domagając się zapłaty kwoty 71.890 tys. zł tytułem zwrotu wynagrodzenia pobranego przez CSC na podstawie zawartej umowy, ewentualnie tytułem odszkodowania za nienależyte wykonanie zobowiązań wynikających z zawartej umowy. W odpowiedzi na pozew wzajemny, w dniu 31 sierpnia 2010 roku CSC wniósł o oddalenie w całości powództwa PZU Życie, wskazując, że brakuje przesłanek do uwzględnienia roszczenia PZU Życie.

W dniu 31 stycznia 2012 roku odbyła się rozprawa przed Sądem Arbitrażowym przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie, a w dniu 19 czerwca 2012 roku Sąd Arbitrażowy zamknął rozprawę. Wyrok w sprawie nie zostanie wydany do dnia 13 września 2012 roku.

Ponadto PZU Życie, w dniu 21 grudnia 2010 roku, złożył w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy wniosek o zawezwanie do próby ugodowej przeciwko CSC o zapłatę odszkodowania w kwocie 123.326 tys. zł za szkodę wyrządzoną nienależytym wykonywaniem umowy, alternatywnie o zwrot wynagrodzenia zapłaconego CSC na podstawie tej umowy w kwocie 71.890 tys. zł. Na posiedzeniu sądowym w dniu 8 lutego 2011 roku do zawarcia ugody nie doszło. Sąd umorzył ww. postępowanie o zawezwanie do próby ugodowej. Postanowienie w tej sprawie jest prawomocne.

15.8.5. Należność powstała w wyniku umowy pożyczki hipotecznej z Metro-Projekt Sp. z o.o.

W 1999 roku PZU Życie udzielił Metro-Projekt Sp. z o.o. (dalej: „Metro-Projekt”) pożyczkę hipoteczną na okres pięciu lat. Kwota pożyczki wynosiła równowartość 25.500 tys. USD. Zabezpieczenie pożyczki stanowiła hipoteka kaucyjna ustanowiona na nieruchomości składającej się z prawa użytkowania wieczystego gruntu i budynku stanowiącego własność Metro-Projekt, zlokalizowanej w Warszawie przy Al. Jerozolimskich 44.

Pożyczka nie została spłacona, natomiast w listopadzie 2002 roku została ogłoszona upadłość spółki Metro-Projekt.

Dnia 15 września 2004 roku syndyk Universal SA w upadłości (dalej: „Universal”) wniósł do Sądu Okręgowego w Warszawie powództwo o wyłączenie z masy upadłościowej Metro-Projekt nieruchomości położonej w Warszawie przy Al. Jerozolimskich 44 w związku z wpisem w dziale III księgi wieczystej ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu pomiędzy Universal a BI Code SA („BI Code”) w sprawie unieważnienia transakcji sprzedaży nieruchomości przez Universal na rzecz BI Code, od którego Metro-Projekt nabył nieruchomość. W związku z powyższym, w dniu 21 września 2004 roku Sąd Okręgowy w Warszawie wydał postanowienie o wstrzymaniu likwidacji majątku Metro-Projekt do czasu rozstrzygnięcia pozwu o wyłączenie z masy upadłości przedmiotowej nieruchomości.

Sprawa o unieważnienie umowy przeniesienia prawa użytkowania wieczystego gruntu i własności budynku biurowego usytuowanego w Warszawie w Al. Jerozolimskich 44 rozstrzygnięta została w dniu 7 marca 2006 roku - Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił powództwo Universal przeciwko BI Code. Jednakże w sierpniu 2006 roku syndyk masy upadłości Universal wniósł od tego orzeczenia skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego.

Po uprawomocnieniu się wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 7 marca 2006 roku, Metro-Projekt wniósł o wykreślenie z działu III księgi wieczystej ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu sądowym z powództwa Universal przeciwko BI Code o unieważnienie ww. umowy sprzedaży. Postanowienie o wykreśleniu wpisu, o którym mowa wyżej zostało wydane w dniu 3 listopada 2006 roku.

Sąd Najwyższy w dniu 14 marca 2007 roku uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i skierował sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd Apelacyjny. W dniu 21 listopada 2007 roku Sąd Apelacyjny uchylił wyrok Sądu Okręgowego i skierował sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy.

W dniu 11 września 2009 roku Sąd Okręgowy ogłosił wyrok w sprawie z powództwa syndyka masy upadłości Universal przeciwko syndykowi masy upadłości BI Code o stwierdzenie nieważności umowy sprzedaży prawa

użytkowania wieczystego oraz prawa własności budynku zawartej pomiędzy Universal i BI Code, w którym stwierdził nieważność ww. umowy sprzedaży. Syndyk masy upadłości BI Code wniósł apelację od ww. wyroku, która wyrokiem z dnia 29 lipca 2010 roku została oddalona. Syndyk masy upadłości BI Code wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego, która to skarga nie została przyjęta do rozpoznania, w związku z powyższym postępowanie zostało zakończone.

W styczniu 2011 roku syndyk masy upadłości Metro-Projekt wniósł o podjęcie zawieszonego w 2005 roku postępowania w toczącej się przed Sądem Okręgowym sprawie z powództwa syndyka masy upadłości Universal o wyłączenie z masy upadłości Metro-Projekt prawa wieczystego użytkowania oraz prawa odrębnej własności budynku posadowionego na nieruchomości. W dniu 30 maja 2011 roku Sąd Okręgowy oddalił powództwo Universal w tej sprawie.

Wyrok nie był prawomocny - w dniu 12 września 2011 roku Syndyk masy upadłości Universal złożył apelację. Orzeczeniem z dnia 23 lutego 2012 roku Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo Syndyka masy upadłości Universal o wyłączenie nieruchomości przy Al. Jerozolimskich 44 w Warszawie z masy upadłości Metro-Projekt. Proces zakończył się prawomocnym wyrokiem.

Wnioskiem z dnia 9 maja 2012 roku Syndyk masy upadłości Metro-Projekt wystąpił do Sędziego komisarza o zezwolenie na zawarcie z Syndykiem masy upadłości Universal ugody co do roszczeń spornych zaistniałych pomiędzy obiema masami upadłości. W wyniku zawarcia ugody, w zamian za zrzeczenie się wszelkich roszczeń przez masę upadłości Universal, masa upadłości Metro-Projekt miała zostać obciążona na rzecz masy upadłości Universal dodatkową kwotą w wysokości 5.722 tys. zł. Postanowieniem z dnia 31 maja 2012 roku Sędzia komisarz wyraził zgodę na zawarcie ugody. Postanowienie to jest prawomocne.

Wobec złożenia w formie aktu notarialnego przez Syndyka masy upadłości Universal oświadczenia o nieodwołalnym zrzeczeniu się jakichkolwiek roszczeń wobec Metro-Projekt, Syndyk masy upadłości Metro-Projekt dokonał w dniu 5 lipca 2012 roku płatności ww kwoty na rzecz masy upadłości Universal.

Zdaniem Zarządu PZU, hipoteka wpisana na rzecz PZU Życie istnieje, a PZU Życie ma prawo dochodzić zaspokojenia od każdego właściciela.

15.9. Transakcje z podmiotami powiązanymi

W I półroczu 2011 roku PZU ani jednostki zależne nie zawarły jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązanymi, jeżeli pojedynczo lub łącznie byłyby one istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe.

15.10. Sezonowość lub cykliczność działalności

Działalność Grupy PZU nie podlega sezonowości lub cykliczności w stopniu uzasadniającym stosowanie sugestii zawartych w pkt. 21 MSR 34.

15.11. Połączenia spółek handlowych

W I półroczu 2012 roku nie wystąpiły transakcje łączenia się PZU z innymi spółkami.

15.12. Wypowiedzenie Zakładowych Układów Zbiorowych Pracy i zmiana umów o pracę

W dniu 28 lutego 2012 roku Zarządy PZU i PZU Życie wypowiedziały Zakładowe Układy Zbiorowe Pracy („ZUZP”) funkcjonujące w tych spółkach odpowiednio od 2003 roku i 2006 roku, głównie z powodu konieczności wprowadzenia nowego, bardziej motywującego i dostosowanego do rynku, systemu wynagrodzeń. Proponowane zasady zakładają m.in. wprowadzenie od IV kwartału 2012 roku nowych reguł premiowania: miesięczna premia w wysokości do 25% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego zostaje zastąpiona kwartalną premią w wysokości do 30% kwartalnego wynagrodzenia zasadniczego (bezpośrednio uzależnioną od stopnia realizacji celów) oraz rezygnację z innych świadczeń pracowniczych przewyższających te wynikające z kodeksu pracy.

Uzgodnienia ze związkami zawodowymi dotyczące regulacji płacowych trwały od 28 lutego do 26 kwietnia 2012 roku i zakończyły się przedstawieniem przez związki zawodowe negatywnego stanowiska co do zaproponowanego systemu wynagradzania. W związku z potencjalną możliwością wystąpienia przypadków rozwiązania umów o pracę w wyniku nieprzyjęcia nowych warunków wynagrodzenia przez pracowników, PZU i PZU Życie ogłosiły zamiar przeprowadzenia zwolnień grupowych. Uzgodnienia ze związkami zawodowymi w tym zakresie trwały do 27 kwietnia 2012 roku i zakończyły się brakiem podpisania porozumienia, w związku z czym 7 maja 2012 roku Zarządy PZU i PZU Życie ustaliły warunki zwolnień grupowych w formie regulaminu oraz określiły warunki wynagrodzenia, które zostaną zaproponowane pracownikom do czasu ustalenia systemu wynagradzania w uzgodnieniu ze związkami zawodowymi.

Proces zmiany umów o pracę wszystkich pracowników PZU i PZU Życie rozpoczął się 9 maja 2012 roku i zakończył 6 lipca 2012 roku. Polegał on na indywidualnych spotkaniach z pracownikami, podczas których ich przełożeni oraz przedstawiciele obszaru kadr proponowali każdemu pracownikowi zawarcie porozumienia zmieniającego wraz z nowymi zasadami wynagradzania. W przypadku braku zgody na zmianę warunków zatrudnienia na mocy porozumienia stron do tych pracowników pracodawca skierował wypowiedzenia zmieniające warunki zatrudnienia – dotyczyło to ok. 200 osób, co stanowiło niecałe 2% zatrudnionych pracowników, przy czym liczba osób akceptujących ww. wypowiedzenia zmieniające będzie znana na początku września 2012 roku.

Skutki wprowadzonej zmiany w zasadach wynagradzania nie miały istotnego wpływu na koszty wynagrodzeń i innych świadczeń pracowniczych w okresie 6 miesięcy zakończonym 30 czerwca 2012 roku. Zmiany zasad wynagradzania nie zostały również uwzględnione w wielkości rezerw na świadczenia pracownicze o łącznej wysokości na dzień bilansowy 259.848 tys. zł ze względu na prowadzone prace nad możliwościami wykorzystania tych rezerw w zakresie zobowiązań narosłych do dnia wypowiedzenia ZUZP. Prace te powinny zakończyć się przed końcem roku 2012.

15.13. Restrukturyzacja zatrudnienia w PZU i PZU Życie

W dniu 29 grudnia 2009 roku Zarządy PZU i PZU Życie ogłosiły plan wdrożenia programu restrukturyzacji na lata 2010-2012.

W I półroczu br. osoby kończyły zatrudnienie w PZU i w PZU Życie w wyniku wręczonych w 2011 roku: porozumienia rozwiązyującego bądź oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę albo w wyniku braku przyjęcia przez pracownika, niezależnie od woli pracodawcy, nowych warunków pracy lub płacy.

W ramach procesu zwolnień grupowych przeprowadzonego w II kwartale 2012 roku w związku z wypowiedzeniem ZUZP zrealizowano również zmiany organizacyjne w pionie sprzedaży masowej PZU polegające na wprowadzeniu nowego modelu zarządzania i przejściu z dotychczasowego zarządzania „wielokanałowego” na zarządzanie „jednokanałowe” oraz utworzenie odrębnych stanowisk dedykowanych dla każdego kanału sprzedaży. W wyniku dopasowania zatrudnienia do nowych struktur około 60 osób (niecałe 5% pracowników tego obszaru) nie przyjęło zaproponowanych warunków zatrudnienia.

Osobom, które zostały zwolnione lub które nie przyjęły zaproponowanej zmiany warunków zatrudnienia podczas wszystkich etapów restrukturyzacji (tj. w latach 2010-2012) były proponowane korzystniejsze warunki odejścia niż te przewidziane prawem w podobnych sytuacjach (Ustawa z dnia 13 marca 2003 roku o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, Dz. U. Nr 90 z 2003 roku, poz. 844 z późn. zm., „Ustawa o szczególnych zasadach rozwiązywania stosunków pracy”). Wysokość dodatkowych odpraw w poszczególnych procesach restrukturyzacji była różna, ale każdorazowo uzależniona od poziomu wynagrodzeń poszczególnych pracowników oraz ich stażu pracy w Grupie PZU.

W dniu 10 lipca 2012 roku Zarządy PZU i PZU Życie podjęły decyzje o kontynuacji procesu restrukturyzacji zatrudnienia w PZU i PZU Życie i zwróciły się do związków zawodowych, działających przy tych spółkach o przystąpienie do prac nad porozumieniami w sprawie zwolnień grupowych, zgodnie z Ustawą o szczególnych zasadach rozwiązywania stosunków pracy oraz przekazały do właściwego Powiatowego Urzędu Pracy informacje o wszczęciu procedury zwolnień grupowych.

W dniu 24 lipca 2012 roku PZU i PZU Życie oraz związki zawodowe działające przy tych spółkach zawarły porozumienie określające warunki restrukturyzacji zatrudnienia. Finalny kształt dokumentu powstał w oparciu o doświadczenia i rozwiązania wypracowane podczas analogicznych negocjacji w latach ubiegłych. Powyższe porozumienie zawiera informacje dotyczące: liczby osób objętych restrukturyzacją, kryteriów doboru do zwolnień, pakietu finansowego, zasad ochrony wybranych grup pracowników oraz harmonogram działań.

Planuje się, że ww. etap restrukturyzacji zatrudnienia w PZU i PZU Życie zostanie przeprowadzony od dnia 13 sierpnia do 11 października 2012 roku i obejmie w obydwu spółkach do 955 osób (przy czym planuje się, że redukcja zatrudnienia dotyczyć będzie do 376 pracowników, a do 579 pracowników zmienione będą warunki pracy i płacy w drodze porozumienia lub wypowiedzenia zmieniającego).

Obecny etap restrukturyzacji zatrudnienia jest konsekwencją realizacji wielu projektów polegających na upraszczaniu procedur, automatyzacji i optymalizacji procesów pracy oraz centralizacji funkcji. W największym stopniu działania restrukturyzacyjne obejmą obszary operacji, finansów oraz likwidacji szkód i świadczeń.

Podobnie jak w poprzednich etapach restrukturyzacji, osobom zwalnianym lub tym, które nie przyjęły zaproponowanej zmiany warunków zatrudnienia będą proponowane korzystniejsze warunki odejścia niż te przewidziane prawem w podobnych sytuacjach, przy czym pakiet finansowy jest uzależniony od stażu pracy w Grupie PZU i wysokości wynagrodzenia danego pracownika.

Łączne koszty z tytułu restrukturyzacji odniesione w ciężar rezerwy w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2012 roku wyniosły 37.364 tys. zł (w całym 2011 roku: 58.169 tys. zł, w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2011 roku: 17.728 tys. zł).

Na dzień 30 czerwca 2012 roku rezerwa na koszty z tytułu restrukturyzacji wyniosła 69.587 tys. zł (na dzień 31 marca 2012 roku: 88.738 tys. zł, na dzień 31 grudnia 2011 roku: 112.956 tys. zł, na dzień 30 czerwca 2011 roku: 56.555 tys. zł), co oznaczało zmianę stanu ww. rezerwy w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2012 roku w kwocie 43.369 tys. zł (w całym 2011 roku: 37.703 tys. zł).

15.14. Wybór biegłego rewidenta

W dniu 8 maja 2012 roku Rada Nadzorcza PZU, dokonała wyboru firmy Deloitte Audyt Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Al. Jana Pawła II 19, wpisanej przez Krajową Izbę Biegłych Rewidentów na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 73, jako podmiotu uprawnionego do badania rocznego sprawozdania finansowego PZU oraz rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PZU i dokonania przeglądu śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego PZU oraz śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PZU.

Rada Nadzorcza PZU dokonała wyboru firmy Deloitte Audyt Sp. z o.o. jako podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Grupy PZU na dwa kolejne lata obrotowe tj. 2012 i 2013.

15.15. Zmiany statutu PZU

W dniu 30 maja 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PZU podjęło uchwałę w sprawie zmiany Statutu PZU, uchwalając wszystkie zmiany objęte treścią wniosku.

Zmiany Statutu PZU dotyczyły następujących zagadnień:

- w związku ze zmianą przepisów prawa związanych z wykonywaniem działalności akwizycyjnej na rzecz OFE prowadzonej przez PZU tj. uchyleniem z dniem 1 stycznia 2012 roku przepisów związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych, umożliwiających dotychczas prowadzenie działalności akwizycyjnej na rzecz otwartego funduszu emerytalnego przez zakłady ubezpieczeń, a zatem koniecznym stało się wykreślenie zapisów w § 5, ust 2 pkt 1 Statutu PZU;
- w związku z przeprowadzeniem oferty publicznej akcji PZU oraz wprowadzeniem akcji PZU do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie, uległy one dematerializacji i stały się akcjami na okaziciela - obecnie kapitał zakładowy dzieli się na akcje imienne oraz na okaziciela, a zatem koniecznym stała się zmiana zapisów §6 ust. 1 Statutu PZU odzwierciedlająca stan faktyczny;

- jednocześnie wprowadzono ujednolicające zmiany redakcyjne polegające na zastąpieniu zapisów: „tryb obiegowy” wyrażeniem „tryb pisemny” w całym tekście Statutu PZU, zmiany te stanowią dostosowanie do zapisów kodeksu spółek handlowych.

W dniu 28 czerwca 2012 roku Rada Nadzorcza PZU podjęła uchwałę URN/40/2012 w sprawie ustalenia tekstu jednolitego Statutu PZU.

W dniu 18 lipca br. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII wydział Gospodarczy KRS dokonał rejestracji ww. zmian Statutu PZU.

OŚWIADCZENIA ZARZĄDU PZU**16. Prawdziwość i rzetelność prezentowanych sprawozdań**

Wedle najlepszej wiedzy Zarządu PZU, skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy PZU oraz jej wynik finansowy, oraz że Sprawozdanie z działalności Grupy PZU zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy PZU, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

17. Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Zarząd PZU oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych - Deloitte Audyt Sp. z o.o. - dokonujący przeglądu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PZU, został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci, dokonujący przeglądu tego sprawozdania, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	
28 sierpnia 2012 roku	Andrzej Klesyk	Prezes Zarządu PZU (podpis)
28 sierpnia 2012 roku	Przemysław Dąbrowski	Członek Zarządu PZU (podpis)
28 sierpnia 2012 roku	Witold Jaworski	Członek Zarządu PZU (podpis)
28 sierpnia 2012 roku	Bogusław Skuza	Członek Zarządu PZU (podpis)
28 sierpnia 2012 roku	Tomasz Tarkowski	Członek Zarządu PZU (podpis)
28 sierpnia 2012 roku	Ryszard Trepczyński	Członek Zarządu PZU (podpis)